

Harold Pinter

Ad Günü

İngilis dilindən tərcümə
edəni Xəyalə Məmmədova

Üç pərdəli pyes

İştirak edirlər:

Petey

Meq

Stənli

Lulu

Qoldberq

MəkKen

Birinci pərdə

Dəniz kənarı şəhərdə yerləşən evin qonaq otağı. Aşağıdan soldakı zala aparın qapı. Arxa qapı və yuxarıdan soldakı kiçik pəncərə. Mətbəx pəncərəsi arxadan mərkəzdə. Yuxarıdan sağda mətbəx qapısı. Mərkəzdə stol və stullar. Petey əlində qəzet sol qapıdan daxil olur və stulda əyləşir. Oxumağa başlayır. Mətbəx pəncərəsindən Meqin səsi gəlir.

Meq. Bu sənən, Petey? (Sükut) Petey, sənən? Sükut. Petey?

Petey. Nədi?

Meq. Sənən?

Petey. Hə, mənəm.

Meq. Necə? (Üzü görünür) Qayıtmısan?

Petey. Hə.

Meq. Sıyıq hazırdır. (O, gözdən itir və yenidən peyda olur). Bu da sənin sıyığın.

Petey qalxır və boşqabı ondan alır, oturur və yeməyə başlayır. Meq mətbəx qapısından içeri girir.

Meq. Yaxşıdır?

Petey. Hə.

Meq. Bilirdim ki, yaxşıdır. (Stulda əyləşir) Qəzet almısan?

Petey. Hə.

Meq. Maraqlıdır?

Petey. Pis deyil.

Meq. Nə yazır?

Petey. Elə bir şey yazmır.

Meq. Dünən mənə maraqlı şeylər oxudun.

Petey. Hə. Bunu hələ oxuyub qurtarmamışam.

Meq. Maraqlı şey olanda deyəcəksən?

Petey. Hə.

Sükut.

Meq. Bu səhər çox işləmişən?

Petey. Yox. Elə bir neçə köhnə stulu bir yerə yığdım. Bir az səliqə-sahman yaratdım.

Meq. Hava yaxşıdır?

Petey. Gözəldir.

Sükut.

Meq. Stənli oyanıb?

Petey. Bilmirəm. Oyanıb ki?

Meq. Bilmirəm, mən də hələ görməmişəm.

Petey. Onda hələ oyanmayıb.

Meq. Onu görmüsən?

Petey. Mən elə indicə içəri girmişəm.

Meq. Yəqin hələ yatır.

Otağa göz gəzdirir, durub bufetə tərəf gedir və siyirtmədən bir cüt corab çıxarır. İynə-sap götürüb stula qayıdır.

Meq. Səhər saat neçədə işə getdin, Petey?

Petey. Həmişəki vaxtda.

Meq. Qaranlıq idi?

Petey. Yox, elə də qaranlıq deyildi.

Meq. (Çitəməyə başlayır) Ancaq bəzən sən səhər işə gedəndə qaranlıq olur.

Petey. Qışda belə olur.

Meq. Doğrudan da qışda elə olur.

Petey. Hə, qışda hava gec işıqlanır.

Meq. Eh! Sükut. Nə oxuyursan?

Petey. Kiminsə təzəcə uşağı olub.

Meq. Ola bilməz, kimin?

Petey. Bir qızın.

Meq. Kimin, Petey, kimin?

Petey. İnanmıram onu tanıyasan.

Meq. Adı nədir?

Petey. Meri Splət.

Meq. Tanımıram.

Petey. Tanımırsan.

Meq. Nəyi olub?

Petey. (Qəzeti oxuyur.) Qızı.

Meq. Oğlan deyil?

Petey. Xeyr.

Meq. Eh, biabırçılıq. İstərdim ki, balaca oğlum olsun.

Petey. Balaca qız da pis deyil.

Meq. İstərdim balaca oğlum olsun.

Sükut.

Petey. Yeyib qurtardım.

Meq. Dadlı idi?

Petey. Çox dadlı idi.

Meq. Sənə başqa şey də hazırlamışam.

Petey. Lap yaxşı.

Meq qalxır, boşqabı götürür və mətbəxə daxil olur. Sonra içərisində iki parça qızardılmış çörək olan boşqabla qayıdır.

Meq. Al, Petey.

Petey qalxır, boşqabı alır, baxır və stula əyləşir. Meq yenidən daxil olur.

Meq. Dadlıdır?

Petey. Hələ dadına baxmamışam.

Meq. Mərc gəlirəm ki, bunun nə olduğunu bilmirsən.

Petey. Bilirəm.

Meq. Onda de nədir?

Petey. Qızardılmış çörək.

Meq. Düzdür.

O, yeməyə başlayır. Meq onun yeməyinə tamaşa edir.

Petey. Çox dadalıdır.

Meq. Bilirdim ki, dadlıdır.

Petey. Meq, dünən gecə çimərlikdə mənə iki kişi yaxınlaşdı.

Meq. İki kişi?

Petey. Hə. Bilmək istəyirdilər ki, biz onlara bir neçə gecəlik yer verə bilərikmi?

Meq. Yer vermək? Burada?

Petey. Hə.

Meq. Neçə kişi?

Petey. İki.

Meq. Bəs sən nə dedin?

Petey. Dedim bilmirəm. Ona görə də dedilər ki, onlar yenidən baş çəkəcəklər.

Meq. Gələcəklər?

Petey. Dedilər gələcəklər.

Meq. Petey, onlar bizim haqqımızda eşidiblər?

Petey. Yəqin eşidiblər.

Meq. Yəqin eşidiblər. Yəqin eşidiblər ki, bu yaxşı pansiondur. Elədir. Bu ev siyahıdadır.

Petey. Hə.

Meq. Bilirəm.

Petey. Onlar bu gün gələ bilərlər. Hazırlaya bilərsən?

Meq. Onlara o qəşəng otağı verə bilərəm.

Petey. Otaq hazırdır?

Meq. Kreslolu otaq qonaqlar üçün hazırdır.

Petey. Əminsən?

Meq. Hə, onda bu gün gəlsələr yaxşı olar.

Petey. Yaxşı!

O, corabları və digər əşyaları bufetin siyirtməsinə qoyur.

Meq. Gedirəm onu oyadam.

Petey. Sarayda yeni şou olacaq.

Meq. Sütunda? Körpü yanında?

Petey. Yox. Sarayda, şəhərdə.

Meq. Sütunda olsaydı, Stənli də orada iştirak edə bilərdi.

Petey. Bu açıq şoudur.

Meq. Nəyi nəzərdə tutursan?

Petey. Rəqs və musiqi yoxdur.

Meq. Onda onlar nə edəcəklər?

Petey. Ancaq söhbət.

Sükut.

Meq. Eh ...

Petey. Sən musiqini sevirsen, elə deyilmi, Meq?

Meq. Pianoya qulaq asmağı sevirəm. Stənlinin piano çalmasına baxmağı sevirəm. Əlbəttə, o oxumur. (Qapıya baxır) Mən gedirəm onu oyadam.

Petey. Onun çayını aparmamısan?

Meq. Həmişə aparıram. Ancaq bundan xeyli vaxt keçib.

Petey. Çayı içdi?

Meq. Onu məcbur etdim. İçib qurtarana qədər orada dayandım. Onu çağırmağa gedirəm. (Qapıya tərəf gedir). Stən! Stənni. (Qulaq asır) Stən! Aşağı düşməsən, özüm gəlib gətirəcəm. Gəlirəm. Üçəcən sayıram! Bir, iki, üç! Dalınca gəlirəm!

O, otaqdan çıxıb yuxarı qalxır. Bir dəqiqə keçməmiş Stənlinin qışqırtısı, Meqin bərk gülüşü eşidilir. Petey boşqabını aparır. Qışqırıq. Gülüş. Petey stulda əyləşir. Sakitlik. Meq qayıdır. Stənli aşağı düşür. Meq tez-tez nəfəs alır və saçını yığır.

Dedim ki, tələsməsə ona səhər yeməyi verilməyəcək.

Petey. Doğrudan? Tələsəcək? Xeyri olacaq ki?

Meq. Sıyıqğını gətirirəm.

Meq mətbəxə daxil olur. Petey yenidən qəzetini oxuyur. Stənli gəlir. Üzü qırılmamış, gözündə eynək əyləşir.

Petey. Sabahın xeyir, Stənli.

Stənli. Sabahın xeyir.

Sakitlik. Meq əlində bir boşqab sıyıq içəri girir və onu stolun üstünə qoyur.

Meq. Demək nəhayət aşağı düşüb hə? Nəhayət səhər yeməyinə aşağı düşüb. Ancaq ona heç nə düşmür, elə deyil, Petey? (Stənli gözünü sıyıqığa zilləyir) Yaxşı yatmışan?

Stənli. Heç yatmamışam.

Meq. Heç yatmamışan? Eşidirsən, Petey? Yəqin yeməyə təqətin yoxdur, hə? İndi yaxşı oğlan ol və sıyıqğını ye! Ye!

O, yeməyə başlayır.

Stənli. Bu gün hava necədir?

Petey. Çox yaxşı.

Stənli. İstidir?

Petey. Zəif külək əsir.

Stənli. Soyuqdur?

Petey. Deməzdim soyuqdur.

Meq. Sıyıq necədir?

Stənli. Dəhşətdir.

Meq. Sıyıq? Belə dadlı sıyıq? Sən yalançısan, balaca yalançı. O çox xeyirlidir. Belə deyirlər. Xüsusən adamlar yuxudan gec duranda.

Stənli. Süd ötüb.

Meq. Ötməyib. Petey özününkünü yedi, elə deyil?

Petey. Elədir.

Meq. Onda ye.

Stənli. Yaxşı, ikinci yeməyə keçəcəm.

Meq. Birincini qurtarmayıb, ikinciyə keçmək istəyir.

Stənli. Qızarmış iyi gəlir.

Meq. Onu sənə verməyəcəm.

Petey. Ver yesin.

Meq. (Sol tərəfdə stulda əyləşir). Verməyəcəm.

Sükut.

Stənli. Səhər yeməyi istəmirəm. Sükut. Bütün gecə yuxuda bu yeməyi görmüşəm.

Meq. Elə bil dedin yatmamışan?

Stənli. Gündüz yuxuda. İndi mənə heç nə verməyəcək. Hətta stolun üstündəki bir tikə çörəkdən belə. Sükut. Yaxşı, deyəsən qarşıdakı gözəl otellərdən birinə köçməli olacam.

Meq. (Cəld qalxaraq) Orada burdan yaxşı yemək verməyəcəklər. (Meq mətbəxə daxil olur. Stənli bərk əsnəyir. Meq boşqabla görünür). Al. Bunu xoşlayacaqsan.

Petey qalxır, boşqabı götürüb stola, Stənlinin qarşısına qoyur və oturur.

Stənli. Bu nədir?

Petey. Qızarmış çörək.

Meq. (Daxil olur) Mərc gəlirəm ki, bunun nə olduğunu bilmirsən.

Stənli. Bilirəm.

Meq. Nədir?

Stənli. Qızarmış çörək.

Meq. Bilirmiş.

Stənli. Nə gözəl sürpriz.

Meq. Gözləməirdin, eləmi?

Stənli. Yox.

Petey. (Qalxır) Yaxşı, gedirəm.

Meq. İşə qayıdırsan?

Petey. Hə.

Meq. Bəs çay? Çay içmədin.

Petey. Eyb etməz. İndi vaxt yoxdur.

Meq. Çay hazırdır.

Petey. Görüşərik. Ta – ta, Stən.

Stənli. Ta – ta.

Petey gedir.

Meq. (Özünü müdafiə edərək) Nəyi nəzərdə tutursan?

Stənli. Sən pis həyat yoldaşısan.

Meq. Kim deyir onu?

Stənli. Ərinə bir stəkan çay hazırlamamaq! Dəhşət!

Meq. O bilir ki, mən pis arvad deyiləm.

Stənli. Əvəzində ona turşumuş süd vermək!

Meq. O turşumuş süd deyildi.

Stənli. Biabırçılıq!

Meq. Öz işinlə məşğul ol. (Stənli yeyir) Sənə deyə bilərəm məndən daha yaxşı arvad tapa bilməzsən. Mən yaxşı ev saxlayıram, hər şeyi təmizləyirəm.

Stənli. Kim!

Meq. Hə! Və bu ev qonaqlar üçün çox münasibdir, yaxşı pansiondur.

Stənli. Qonaqlar? Bilirsən, mən burada olandan bəri neçə qonaq qəbul etmişəm?

Meq. Neçə?

Stənli. Bir.

Meq. Kimdir o?

Stənli. Mən! Mən sizin qonağınızam.
Meq. Sən yalançısan. Bu ev siyahıdadır.
Stənli. Mərc gəlirəm ki elədir.
Meq. Mən bilirəm ki elədir.

O boşqabı kənara qoyur və qəzeti götürür.

Meq. Dadlı idi?
Stənli. Nə?
Meq. Qızarmış çörək.
Stənli. Şirəli idi.
Meq. Bu sözü bir də demə.
Stənli. Hansı sözü?
Meq. Bayaq dediyin sözü.
Stənli. Hansını, şirəlini?
Meq. O sözü demə!
Stənli. Nə olub ki?
Meq. Evli qadına bu sözü demək olmaz.
Stənli. Doğrudan?
Meq. Hə.
Stənli. Mən heç bilmirdim.
Meq. Hə, bu sözü demə.
Stənli. Bunu sənə kim deyib?
Meq. Sənə dəxli yoxdur.
Stənli. Əgər mən bu sözü evli qadına deyə bilmirəmsə, kimə deyə bilərəm?
Meq. Sən heç nəyi başa düşmürsən.
Stənli. Bəlkə mənə çay verəsən?
Meq. Sən çay istəyirsən? (Stənli qəzet oxuyur) De ki, xahiş edirəm.
Stənli. Xahiş edirəm.
Meq. De ki, ilk əvvəl üzr istəyirəm.
Stənli. İlk əvvəl üzr istəyirəm.
Meq. Xeyr, sadəcə üzr istəyirəm.
Stənli. Sadəcə üzr istəyirəm!
Meq. Sən indi buna layiqsən.
Stənli. Elə etmə.

O, Stənlinin boşqabını götürür və onun yanından keçəndə əli ilə saçlarını düzəldir.
Stənli onun əlini kənara itələyir. Meq mətbəxə keçir. Stənli eynəyin altından
gözlərini silir və qəzeti götürür. Meq içəri gəlir.

Meq. Mən çaydanı da gətirdim.
Stənli. (Fikri dağınıq halda) Bilmirəm mən sənsiz nə edərdim.
Meq. Bütün bunlara baxmayaraq, sən buna layiq deyilsən.
Stənli. Niyə?
Meq. (Çayı stəkana süzərək) Davam et.

Stənli. Bu çay nə qədər çaydanda qalıb?

Meq. Yaxşı çaydır.

Stənli. Bu çay deyil. Şorbadır!

Meq. Elə deyil.

Stənli. Çıx buradan. Sən qoca yararsız insansan.

Meq. Xeyr, elə deyil! Bura sənin evin deyil ki, mənə belə söz deyəsən.

Stənli. Sən də düzgün eləmirsən gəlib kişinin yataq otağına daxil olub, onu oyadırsan.

Meq. Stənni! Sən mənim səhər gətirdiyim çayı xoşlayırsan?

Stənli. Mən bu murdar şeyi içə bilmərəm. Sənə heç kim deməyib ki, heç olmasa çayı bir az isitmək lazımdır?

Meq. Bu çox gözəl çaydır.

Stənli. (başını əllərinin içinə alaraq) Ay Allah, təngə gəlmişəm.

Sakitlik. Meq bufetə sarı gedir, dəsmalı götürür və Stənli baxa - baxa otağı təmizləyir. O, stola yaxınlaşır və oranı təmizləyir.

Meq. Stən?

Stənli. Nədir?

Meq. (Utancaq halda) Mən həqiqətən yaramazam?

Stənli. Əlbəttə eləsən.

Meq. Sən bunu elə-belə deyirsən.

Stənli. (Əsəbi halda) Bura bax! Nəyə görə buranı təmizləmirsən? Bura donuz damına oxşayır. Bəs mənin otağım? Oranı təmizləmək lazımdır. Mənə təmiz otaq lazımdır!

Meq. (Onun əlini sığallayaraq) Stən, ora çox gözəl otaqdır.

Stənli onun əlini itələyir və tez ayağa durub sol tərəfdəki qapıdan bayıra çıxır. Meq onun stəkanını və çaydanı götürüb mətbəxə aparır. Çöl qapısı çırpılır. Stənli geri dönür.

Meq. Günəş çıxıb? (O, pəncərənin yanından keçib, siqaret götürür və sonra jiletinin cibindən kibrit çıxarıb siqareti yandırır) Sən nə çəkirsən?

Stənli. Siqaret.

Meq. Mənə də birini verərsən?

Stənli. Yox.

Meq. Mən siqareti xoşlayıram. (Stənli pəncərənin yanında dayanıb siqaret çəkir. Meq onun arxasına keçir və boynunun arxasını qıdıqlayır).

Stənli. (onu itələyərək) Məndən uzaq dur.

Meq. Sən çölə çıxırsan?

Stənli. Səninlə yox.

Meq. Mən də indi bazarlıq etməyə çıxacam.

Stənli. Get.

Meq. Sən tək qalacaqsan.

Stənli. Doğrudan?

Meq. Qoca Meqsiz qalacaqsan. Mən iki nəfər üçün bir neçə şey almalıyam.

Sükut. Stənli yavaşca başını qaldırır. Çevrilmədən danışır.

Stənli. Hansı iki nəfər?

Meq. İki qonaq gözləyirəm.

Stənli. Nə?

Meq. Sən bunu bilmirdin, elə deyil?

Stənli. Sən nə haqda danışırısan?

Meq. İki cənab Peteydən soruşub ki, onlar burada bir neçə gecəlik qala bilərlər, yoxsa yox. Mən onları gözləyirəm. (Meq dəsmalı götürüb stolun üstünü silməyə başlayır).

Stənli. Mən buna inanmıram.

Meq. Düz deyirəm.

Stənli. (Ona tərəf gələrək) Sən bunu qəsdən deyirsən.

Meq. Petey bu gün bu haqda mənə dedi.

Stənli. (Siqaretini əzib söndürərək). Bu nə vaxt olub? O onları nə vaxt görüb?

Meq. Keçən gecə.

Stənli. Kimdi onlar?

Meq. Bilmirəm.

Stənli. O sənə onların adını demədi?

Meq. Yox.

Stənli. (Otaqda yavaş-yavaş gəzərək) Burada? Onlar bura gəlmək istəyir?

Meq. Hə.

Stənli. Niyə?

Meq. Bu ev siyahıdadır.

Stənli. Bəs onlar kimdir?

Meq. Gələndə görəcəksən.

Stənli. (Əminliklə) Onlar gəlməyəcəklər.

Meq. Niyə?

Stənli. Mən sənə dedim onlar gəlməyəcək. Onlar niyə dünən axşam gəlmədilər ki? Əgər gəlsəydilər, gələrdilər.

Meq. Ola bilsin onlar bu evi qaranlıqda tapa bilməyiblər. Qaranlıqda tapmaq çətindir.

Stənli. Onlar gəlməyəcəklər. Kimsə sizi ələ salıb. Unut bunları. Bütün bunlar yalnız məlumatdır. (Stulda əyləşir) Mənim çayım hanı?

Meq. Mən onu apardım. Sən içmək istəmədin.

Stənli. Necə yəni apardın?

Meq. Apardım.

Stənli. Niyə apardın?

Meq. Sən içmək istəmirdin!

Stənli. Kim dedi ki, mən içmək istəmirəm?

Meq. Sən!

Stənli. Kim sənə icazə verdi ki, mənim çayımı aparasan?

Meq. Sən onu içmirdin.

Stənli ona baxır.

Stənli. Səncə sən kiminlə danışırsan?

Meq. (Çaşqın halda) Nə?

Stənli. Bura gəl.

Meq. Nə?

Stənli. Bura gəl.

Meq. Yox.

Stənli. Mən səndən bir şey soruşmaq istəyirəm. (Meq əsəbi halda yerində vurnuxur, Stənliyə yaxınlaşmaq istəmir). Bura gəl. (Sükut) Yaxşı. Mən sualımı buradan da soruşa bilərəm. (Qəsdən) Xanım Bols, siz mənə müraciət edəndə fikirləşirsiniz ki, kiminlə danışırsınız?

Sakitlik. Meq inildəyir. Onun bədəni qabağa əyilir, başını əllərinin arasına alır.

Meq. (Yavaş səslə) Səhər yeməyi xoşuna gəldi, Stən? (Meq stola yaxınlaşır) Stən? Nə vaxt yenidən piano çalacaqsan? (Stənli deyir) Həmişə olduğu kimi. (Stənli deyir) Sənin piano çalmağın mənim xoşuma gəlir. Nə vaxt sən yenə piano çalacaqsan?

Stənli. Bacarmaram, bacararam ki?

Meq. Niyə də yox?

Stənli. Mənim pianom yoxdur axı! Elə deyil?

Meq. Yəni sənin işləməyini nəzərdə tuturam.

Stənli. Get bazarlıq elə.

Meq. Əgər sənin işin olsa, onda sənin çölə çıxmağa ehtiyacın olmayacaq. Onda sən körpü qarşısında piano çala bilərsən.

O, Meqə baxır, sonra isə öz-özünə danışmağa başlayır.

Stənli. Mən ... e... Yeri gəlmişkən mənə iş təklif olunub.

Meq. Nə?

Stənli. Hə. Mən indi həmin təklifi götür-qoy edirəm.

Meq. Düz deyil.

Stənli. Yaxşı işdir. Gecə klubu. Berlində.

Meq. Berlin?

Stənli. Hə Berlində. Gecə klubunda pianoçu. Çox böyük əmək haqqı verirlər.

Meq. Hansı müddətə gedirsən?

Stənli. Biz Berlində qalmaqacağıq. Sonra Afinaya gedəcəyik.

Meq. Hansı müddətə?

Stənli. Hə. Sonra biz təyyarə ilə gedəcəyik... o... adı necəydi onun...

Meq. Hara?

Stənli. İstanbula. Zaqrebə. Vladivostoka. Bu, dünya turudur.

Meq. (Stulda əyləşərək) Sən bu yerlərdə əvvəllər piano çalmısan?

Stənli. Piano? Mən dünyanın hər yerində piano çalmışam. Ölkənin hər yerində ifa eləmişəm. (Sükut) Hələ bir dəfə konsert də vermişəm.

Meq. Konsert?

Stənli. (Həmin anda) Hə. O da çox gözəl idi. Hər kəs həmin gecə orada idi. Bu çox böyük uğur idi. Aşağı Edmontonda olmuşdu.

Meq. Sən nə geyinmişdin?

Stənli. (Öz-özünə) Mənə yaxınlaşdılar və minnətdarlıqlarını bildirdilər. Nə qədər şampan içdik! (Sükut) Hətta atam mənə qulaq asmağa gəlmişdi. Mən ona dəvətnamə vermişdim. Amma inanmırdım ki, o gələcək. (Sükut) Konsertdən sonra onlar bilirsən nə etdilər? Mənim adımlı həkk etdiər. Hər şey hazırlanmışdı. Mənim sonrakı konsertim. Qışda olacaqdı. Mən ora gedəndə zal bağlı idi. Orada heç kim yox idi. (O eynəyini götürür və pijaması ilə onu silir) Mən bilmək istəyirdim ki, buna görə kim cavabdehdir. (Eynəyini taxır və Meqə baxır) Ona bax. Sən sadəcə bir parça köhnəlmiş bir şeyсэн. (O qalxır və Meq tərəfə stola əyilir) Sən elə bir şeyсэн, elə deyil?

Meq. Sən yenə harasa gedəcəksən? Sən burada qoca Meqlə qalacaqsan. (O inildəyir və stolun üzərinə əyilir) Sən bu gün yaxşı deyilsən, Stən? Sən bu gün harasa gedəcəksən?

Stənli bir az dayanır, sonra aramla qalxıb Meqə tərəf çevrilir və yavaşca danışır.

Stənli. Meq, bilirsən nə var?

Meq. Nə?

Stənli. Sən son xəbərləri eşitmişən?

Meq. Yox.

Stənli. Mərc gəlirəm ki, eşitmişən.

Meq. Yox, eşitməmişəm.

Stənli. Sənə deyim?

Meq. Nəyi, son xəbərləri?

Stənli.: Eşitməmişən?

Meq. Yox.

Stənli. Onlar bu gün gəlirlər. Özü də furqonda gəlirlər.

Meq. Kim?

Stənli. Bilirsən onların furqonunda nə var?

Meq. Nə?

Stənli. Orada əl arabası var.

Meq. (Həyəcanla) Ola bilməz.

Stənli. Ola bilər.

Meq. Yalan deyirsən.

Stənli. Böyük bir əl arabası. Maşın dayananda onlar o arabanı gətirib bağda qoyub sonra qapını döyəcəklər.

Meq. Yox, ola bilməz.

Stənli. Onlar kimisə axtarırlar.

Meq. Elə deyil.

Stənli. Onlar kimisə axtarırlar. Müəyyən bir adamı.

Meq. (Xırıltılı səslə) Yox, elə deyil!
Stənli. İstiyirsən sənə deyim kimi axtarırlar?
Meq. Yox!
Stənli. İstəmirsən deyim?
Meq. Sən yalan deyirsən!

Qabaq qapı qəflətən döyülür. Lulunun səsi eşidilir: Ooh – ooh! Meq Stənlinin yanından keçib bazarlıq etdiyi çantanı götürür. Sonra çölə çıxır. Stənli qapıya yaxınlaşır və qulaq asır.
Səs gəlir. Salam, Xanım Bols...

Meq. Oh, artıq gəlib?
Səs: Hə, elə indicə gəlib.
Meq. Budur?
Səs: Hə, məncə budur.
Meq. Qəşəngdir?
Səs: Hə. Bununla nə edəcəm?
Meq. Mən ...(pıçıldayır)
Səs: Yox, əlbəttə yox ...(pıçıldayır)
Meq. Yaxşı, bəs ...(pıçıldayır)
Səs: Mən ...(pıçıldayır) Ta – ta, Xanım Bols.

Stənli tez gedib stulda əyləşir. Lulu içəri girir.

Lulu: Oh, salam.
Stənli. Salam.
Lulu: Mən bunu burada qoymalıydım.
Stənli. Buyur. (Lulu mətbəx şkaflına tərəf gedir və onu qoyur). Bu böyük bir şeydir.
Lulu: Ona əl vurma.
Stənli. Nəyə görə mən ona toxunmalıyam?
Lulu: Yaxşı olar ki, əl vurmayaasan.

Lulu yuxarı qalxır.

Lulu: Nəyə görə qapını açmırsan? İçəri boğanaqdı.

Lulu arxa qapını açır.

Stənli. (qalxaraq) Boğanaqdı? Mən səhər buranın havasını dəyişmişəm.
Lulu: (qapının yanında) Lap yaxşı.
Stənli. Bu gün deyəsən yağış yağacaq. Sən necə fikirləşirsən?
Lulu: Məncə hə. Necə bildin?
Stənli. Mən səhər yeddinin yarısında dəniz sahilində idim.
Lulu: Doğrudan?

Stənli. Mən çıxıntıya tərəf getmişdim və səhər yeməyinə qədər qayıtdım. Sən mənə inanmırsan!

Meq oturur, güzgünü çıxarıb burnunu kirşanlayır.

Lulu: (Güzgünü ona uzadaraq) Öz üzünə baxmaq istəyirsən? (Stənli stoldan kənara çəkilir). Sən heç çölə çıxırsan? (O, cavab vermir) Demək istəyirəm ki, bütün günü evdə oturub nə edirsən? (Sükut) Xanım Bols səni bütün günü burada saxlamaqdan bezmir?

Stənli: O evi təmizləyəndə mən həmişə stolun yanında dayanıram.

Lulu: Nəyə görə çimmirsən? Sən dəhşətli görünürsən.

Stənli. Çimməklə heç nə dəyişməyəcək.

Lulu: (qalxaraq) Gəl bayıra çıx, bir az hava al. Bu cür görünüşlə sən mənə əsəbləşdirisən

Stənli. Hava? Oh, mən bu haqda heç nə bilmirəm.

Lulu: Bayırda hava gözəldir. Məndə bir az qəlyanaltı var.

Stənli. Hansından?

Lulu: Pendirlisindən.

Stənli. Mən yeməyi çox xoşlayıram.

Lulu: Heç nə olmaz. Mən ac deyiləm.

Stənli. (Qəfildən) Mənimlə getməyə necə baxırsan?

Lulu: Hara?

Stənli. Heç yerə. Biz gedə bilərik.

Lulu: Hara gedə bilərik?

Stənli. Heç yerə. Getməyə yer yoxdur. Biz sadəcə gedə bilərik, fərqi yoxdur hara.

Lulu: Biz həmçinin burada da qala bilərik.

Stənli. Yox, bura yaxşı deyil.

Lulu: Yaxşı bəs hara?

Stənli. Heç yerə.

Lulu: Hə, bu çox yaxşı təklifdir. (Stənli ayağa durur) Sən bu eynəyi mütləq taxmalısan?

Stənli. Hə.

Lulu: Sən indi gəzməyə getmirsən?

Stənli. İndi gedə bilmərəm.

Lulu: Sən elə bil qoca bir adamsan, elə deyil?

O, sol qapıdan çıxır. Stənli qalxır. Sonra güzgüyə tərəf gedir və baxır. O, mətbəxə gedir, eynəyini çıxarıb, üzünü yuyur. Sükut. Qoldberq və Məkkən arxa qapıdan içəri girirlər. Məkkən iki çamadan gətirir, Qoldberqin əlində isə çanta var. Onlar içəridə dayanırlar sonra aşağıya doğru gəlirlər. Stənli üzünü silir, onları arxa tərəfdən görür. Məkkən və Qoldberq evə tamaşa edirlər. Stənli eynəyini taxır. Mətbəxdən arxa qapıya tərəf gedir və çıxır.

Məkkən. Bu odur?

Qoldberq. Hə, odur.

MəkKen. Əminsən?

Qoldberq. Əlbəttə əminəm.

Sükut.

MəkKen. Bəs indi neynəyək?

Qoldberq. Narahat olma, MəkKen. Otur.

MəkKen. Bəs sən?

Qoldberq. Necə yəni mən?

MəkKen. Sən oturacaqsan?

Qoldberq. Biz ikimiz də oturacağıq. (MəkKen çamadanları yerə qoyur və sol tərəfdəki stulda əyləşir). Arxaya söykən. Rahat ol, MəkKen. Sənə nə olub? Mən bir neçə günlüyə səni dəniz sahilinə gətirmişəm. Bir az istirahət et. Dincəlməyi öyrən, yoxsa sən belə heç yerə gedib çıxma bilməyəcəksən.

MəkKen. Düz deyirsən, Net. Çalışacam.

Qoldberq. (Sağ tərəfdə stulda əyləşərək) Əsas məsələ nəfəs almaqdadır.

Məsləhətimə qulaq as. Nəfəs al, nəfəsini burax. Çalış get, sən heç nə itirmirsən.

Mənə bax. Mən hələ tələbə olanda Berni əmi ayda iki dəfə beşinci günlər mənə dənizə aparırdı. Brayton, Kənvey adası, Ratinqdin – Berni əmi xırdaçı deyildi.

Lançdan sonra Şəbbasda biz bir cüt göyörtə stulunda oturardıq, bəzəkli talvarlı kiçik qayığımız vardı, qabarma və çəkilməyə baxardıq, günəşin batmasını izlərdik. İnan mənə, MəkKen, qızıl günlər idi. (Xatırlayaraq) Berni əmi. Əlbəttə o, əla feldşer idi. Qədim məktəbin nümayəndəsi. O zaman onun elə Beyziqstokda evi vardı. Bütün icma ona hörmət edirdi. Mədəniyyət? Mənə mədəniyyətdən danışma. Nə danışırısan, o, hərtərəfli adam idi. O, kosmopolit idi.

MəkKen. Hey, Net ...

Qoldberq. (Düşünə-düşünə) Hə. Köhnə məktəbdən biri.

MəkKen. Net. Biz necə biləcəyik ki, bu həmin evdir?

Qoldberq. Nə?

MəkKen. Biz necə biləcəyik ki, bu həmin evdir?

Qoldberq. Nəyə görə sən fikirləşirsən ki, bu həminki deyil?

MəkKen. Mən qapıdakı nömrəni görmədim.

Qoldberq. Mən nömrəyə baxmadım.

MəkKen. Yox?

Qoldberq. (Oturacaqda özünü rahatlayaraq). Bilirsən Berni əmi mənə nə öyrətmişdi? Berni əmi mənə demişdi ki, bir alicənab adamın sözü kifayətdi. Buna görə mən iş dalınca bir yerə gedəndə, özümlə pul aparmıram. Oğlanlarımdan biri həmişə mənimlə olur. O özü ilə bir az pul götürür.

MəkKen. Bəs bu haqda necə, Nat? Vaxt deyil ki, kimsə gəlsin?

Qoldberq. MəkKen, sən niyə belə narahatsan? Sən hara gedirsən elə bil orada dəfn mərasimidir.

MəkKen. Düzdür.

Qoldberq. Düzdür? Əlbəttə düzdür! Bu daha artıq bir şeydir. Bu bir faktdır.

MəkKen. Bəlkə də sən düz deyirsən.

Qoldberq. Nə olub, MəkKen? Sən köhnə vaxtlardakı kimi mənə etibar etmirsən?

MəkKen. Əlbəttə, mən sənə inanıram, Net.

Qoldberq. Bəs nəyə görə sən bir şeyi etməzdən əvvəl özünə yer tapa bilmirsən?

MəkKen. Bilmirəm, Net. Mən biləndə ki, nə edirəm hər şey yaxşı olur.

Qoldberq. Düz də edirsən.

MəkKen. Sağ ol, Net.

Qoldberq. Bilirsən də, mən bu işə başlayanda nə demişdim. Yəni bu işi öhdəmə götürəndə. Bilirsən mən kimi istədim bu iş üçün?

MəkKen. Kimi?

Qoldberq. Səni.

MəkKen. Bu sənin tərəfindən çox yaxşı addım idi.

Qoldberq. Bu heç nədir. Sən çox bacarıqlı adamsan, MəkKen.

MəkKen. Bu sənin tərəfindən çox böyük komplimentdir. Sənin vəzifəni nəzərə almaqla. Bu böyük bir şeydir.

Qoldberq. Düzdür mənim vəzifəm var, mən bunu inkar etmirəm.

MəkKen. Əlbəttə.

Qoldberq. Mən heç vaxt inkar etmirəm ki, vəzifəm var.

MəkKen. Özü də necə vəzifə!

Qoldberq. Bu inkar ediləcək bir şey deyil.

MəkKen. Düzdür, sən mənim üçün çox şey etmişən. Mən bunu qiymətləndirirəm.

Qoldberq. Daha heç nə demə.

MəkKen. Sən həmişə həqiqi Xristian olmusan.

Qoldberq. Nə isə...

MəkKen. Mən bunu deməliydim ki, etdiklərini qiymətləndirirəm.

Qoldberq. Hər şeyi qeyd etmək lazım deyil.

MəkKen. Düz deyirsən.

Qoldberq. Əlbəttə düz.

Sükut. MəkKen qabağa əyilir.

MəkKen. Net, bircə dənə sual ...

Qoldberq. Nə sual?

MəkKen. Bu iş biz əvvəl gördüyümüz işə bənzəyəcək?

Qoldberq. Sus.

MəkKen. Sadəcə cavab ver. Mən bir də soruşmayacam.

Qoldberq dərindən nəfəs alır, ayağa durur, stolun arxasına keçir, ətraflı fikirləşir, MəkKenə baxır və sonra sakit, rəsmi formada danışmağa başlayır.

Qoldberq. Əsəs məsələ sənin əvvəlki işlərinə fərqlənir. Müəyyən məsələlər sənənin əvvəlki işinlə qismən uyğunluq təşkil edir. Bütün bunlar bizim subyektin münasibətindən asılıdır. Hər halda, MəkKen, mən səni əmin edirəm ki, bütün bu məsələlər nə sənə, nə də mənə ziyan vermədən başa çatacaq. Razi qaldın?

MəkKen. Əlbəttə, sağ ol, Net.

Meq sol tərəfdən daxil olur.

Qoldberq. Missis Bols?

Meq. Hə?

Qoldberq. Dünən gecə biz sizin ərinizlə danışmışdıq. Ola bilsin o bizim haqda sizə deyib. Eşitmişik ki, siz kirayə otaqlar verirsiniz. Ona görə mən də dostumla bura gəldim. Mən mister Qoldberqəm, bu isə mister Məkkendir.

Meq. Sizinlə tanış olmağımıza çox şadam.

Onlar bir-birinə əl verib görüşürlər.

Qoldberq. Biz də çox şadıq.

Meq. Lap yaxşı.

Qoldberq. Düzdür. Siz hamını görəndə belə sözlər deyirsiniz?

Meq. Heç vaxt.

Qoldberq. Özünüz necəsiniz?

Meq. Çox yaxşı, sağ olun.

Qoldberq. Doğrudan?

Meq. Əlbəttə.

Qoldberq. Çox şad oldum. Sağ tərəfdə stulda əyləşir. İndi nə deyirsiniz, missis Bols? Bizi yerləşdirə biləcəksiz?

Meq. Keçən həftə olsaydı, asan olardı.

Qoldberq. Doğrudan?

Meq. Hə.

Qoldberq. Niyə? İndi neçə qonağınız var?

Meq. Hal hazırda bir nəfər.

Qoldberq. Bir nəfər?

Meq. Hə, siz gələndə qədər bir nəfər idi.

Qoldberq. Bir də, sizin yoldaşınız, elə deyilmi?

Meq. Hə, ancaq o mənimlə birgə qalır.

Qoldberq. Sizin yoldaşınız nə işlə məşğuldur?

Meq. Bələdçidir.

Qoldberq. Lap yaxşı.

Meq. Hə, o həmişə çöldə olur.

Meq aldığılarını çantasından çıxarır.

Qoldberq. Bəs sizin qonağınız? O kişidir?

Meq. Kişi?

Qoldberq. Yaxud qadındır?

Meq. Xeyr, kişidir.

Qoldberq. Çoxdan buradadır?

Meq. Demək olar ki, bir ildir buradadır.

Qoldberq. Lap yaxşı, onun adı nədir?

Meq. Stənli Uebber.

Qoldberq. Burada işləyir?

Meq. Əvvəl işləyirdi. Pianoçu idi.

Qoldberq. Doğrudan? Yaxşı çala bilir?

Meq. Çox gözəl çalır. (Meq stulda əyləşir) Bir dəfə burada konsert də verir.

Qoldberq. Harada?

Meq. (Tərəddüdlə) Ee ... böyük bir zalda. Atası ona şampan bağışlamışdı. Sonra onlar qapını bağlamışdılar və o, binadan çıxma bilməmişdi. Nəzarətçi evə getmişdi. Ona görə o, səhərə qədər içəridə gözləməli olmuşdu. (Əminliklə) Onlar çox razı qalmışdılar. (Sükut) Ona pul da vermişdilər. O da pulu götürüb bura gəlib.

Qoldberq. Doğrudan?

Meq. Əlbəttə. Sükut. İstərdim ki, o bu gün pianoda çalsın.

Qoldberq. Nəyə görə bu gün?

Meq. Bu gün onun ad günüdür.

Qoldberq. Ad günüdür?

Meq. Ancaq axşama qədər ona heç nə deməyəcəm.

Qoldberq. Özü bilmir ki, ad günüdür?

Meq. Nə bilim, o bu haqda heç nə deməyib.

Qoldberq. (Fikirli halda) Bu gün siz ad günü şənliyi keçirəcəksiz?

Meq. Şənlik?

Qoldberq. Şənlik keçirməyəcəksiz?

Meq. (Gözləri daha geniş açılır) Xeyr.

Qoldberq. Əlbəttə, siz bayram keçirməlisiz. (Qalxır) Bu gün şənlik olacaq. Nə deyirsiniz?

Meq. Əlbəttə.

Qoldberq. Biz ona gözəl ad günü keçirərik. Bunu mənə buraxın.

Meq. Bu lap yaxşı oldu, mister Qold –

Qoldberq. Berq.

Meq. Berq.

Qoldberq. Bu fikir xoşunuza gəldi?

Meq. Mən çox şad oldum ki, siz bu gün gəldiz.

Qoldberq. Əgər bu gün gəlməsəydik, sabah gələrdik. Amma mən çox şadam ki, biz bu gün, onun ad gününə gəlmişik.

Meq. Mən də şənlik keçirmək istəyirdim, amma bunun üçün adamlar lazımdır.

Qoldberq. İndi MəKKen və mən burdayıq. MəKKen hər bir şənliyin ürəyi və ruhudur.

MəKKen. Nə?

Qoldberq. Sən bu haqda nə fikirləşirsən, MəKKen? Burada bir cənab yaşayır. Onun bu gün ad günüdür və özü bu haqda hər şeyi unudub. Bu gün biz onun yadına hər şeyi salacağıq. Biz onun üçün şənlik keçirəcəyik.

MəKKen. Doğrudan?

Meq. Hə, bu gün.

Qoldberq. Bu gün.

Meq. Mən bayram paltarımı geyinəcəm.

Qoldberq. Mən də içki gətirərəm.

Meq. Mən Lulunu da çağıracağam. Bütün bunlar Stənlinin kefini açacaq. O bu gün çox pis əhvalda aşağı düşmüşdü.

Qoldberq. Bu gün hər şey yaxşı olacaq.

Meq. Ümid edirəm ki, şənlik paltarında gözəl görünəcəm.

Qoldberq. Xanım, siz çiçəyə bənzəyirsiniz.

Meq. Hansı rəngdə?

Qoldberq. Ee – mən ilk əvvəl paltarı görməliyəm.

MəkKen. Mən öz otağıma gedə bilərəm?

Meq. Siz ikiniz bir otaqda qalacaqsız, buna etiraz etmirsiz?

Qoldberq. Mən etiraz etmirəm, bəs sən MəkKen?

MəkKen. Yox.

Meq. Şənlik neçədə başlayacaq?

Qoldberq. Saat doqquzda.

MəkKen. (Qapının yanında) Çıxış qapısı budur?

Meq. (Qalxaraq) Mən göstərəm. Əgər yuxarı getməyə etiraz etmirsizsə.

Qoldberq. Sizinlə? Bu bir şərəfdir.

Meq və Qoldberq gülə-gülə qapıdan çıxırlar. MəkKen də onların arxasınca gedir. Stənli pəncərədə görsənir. O, arxa qapıdan içəri girir. Sol tərəfdəki qapıya tərəf gedir, açır və qulaq asmağa başlayır. Sakitlik. O, stola tərəf gedir. Dayanır. Meq içəri girən kimi o oturur. Meq onun yanından keçib, bazarlıq çantasını qapıdan asır. Stənli kibrit yandırır və onun yanmağına baxır.

Stənli. Kimdir onlar?

Meq. İki cənab.

Stənli. Hansı iki cənab?

Meq. O cənablar ki, hansı ki gələcəkdilər. Mən elə indicə onları otaqlarına apardım. Onlar otaqlarından çox razı qaldılar.

Stənli. Onlar gəliblər?

Meq. Onlar çox yaxşı adamlardır, Stən.

Stənli. Nəyə görə onlar dünən gecə gəlmədilər?

Meq. Onlar dedilər ki, çarpayı çox əladır.

Stənli. Onlar kimdir?

Meq. (Oturaraq) Onlar çox yaxşı adamlardır, Stənli.

Stənli. Mən soruşdum ki, kimdir onlar?

Meq. Mən sənə dedim axı, iki cənab.

Stənli. Mən fikirləşmirdim ki, onlar gələcəklər.

O qalxır və pəncərəyə tərəf gedir.

Meq. Hə, gəldilər. Onlar hələ mən gəlməzdən qabaq burada idilər.

Stənli. Onlar burada nə istəyirlər?

Meq. Qalmaq istəyirlər.

Stənli. Nə qədər?

Meq. Demədilər.

Stənli. (Çevrilərək) Bəs nə üçün burada? Nəyə görə başqa yerdə yox?

Meq. Bu ev siyahıdadır.

Stənli. Onların adları nədir?

Meq. Yadımda saxlaya bilmədim.

Stənli. Onlar sənə dedilər, elə deyil? Yoxsa demədilər?

Meq. Hə, onlar ...

Stənli. Bəs onda kimdi onlar? Çalış yadına sal.

Meq. Nəyə görə, Stən? Sən onları tanıyırsan?

Stənli. Mən onları necə tanıya bilərəm, əgər heç onların adlarını bilmirəmsə.

Meq. Ee ... o mənə demişdi, yadımdadır.

Stənli. Hə?

Meq. (Düşünür) Nə isə Qold idi deyəsən.

Stənli. Qold?

Meq. Hə, Qold ...

Stənli. Nə?

Meq. Qoldberq.

Stənli. Qoldberq?

Meq. Hə. Onlardan birinin adı belədir. (Stənli yavaş-yavaş sol tərəfdə stulda əyləşir). Sən onları tanıyırsan? Stənli cavab vermir. Stənli söz verirəm ki, onlar səni oyatmayacaqlar. Mən onlara deyərəm, sakit olurlar. (Stənli sakitcə oturur). Bu gün sən qəmgin olmamalısan. Bu gün sənin ad günüdür.

Sükut.

Stənli. Uh?

Meq. Bu gün sənin ad günüdür, Stən. Mən bunu indiyəcən sirr olaraq saxlamışdım.

Stənli. Yox.

Meq. Sənə hədiyyə almışam. (Meq şkafa tərəf gedir, iri bağlamanı götürüb Stənlinin qarşısındakı stolun üzərinə qoyur). Budur. Aç hədiyyəni.

Stənli. Bu nədir?

Meq. Bu sənin hədiyyəndir.

Stənli. Bu gün mənim ad günüm deyil, Meq.

Meq. Əlbəttə, ad günüdür. Hədiyyəni aç.

Stənli hədiyyəyə diqqətlə baxır, yavaş-yavaş ayağa durur və bağlamanı açır.

Stənli. (Sakitcə) Bu ki təbildir!

Meq. (Yumşaq tərzdə) Çünki sənin pianon yoxdur, ona görə. (Stənli ona baxır, sonra çevrilib sol tərəfdəki qapıya tərəf gedir) Sən məni heç öpməyəcəksən? (O qəflətən çevrilir və dayanır. Stənli yavaş-yavaş ona tərəf gedir və Meqin əyləşdiyi stulun yanında dayanır. Meqin yanağına baxır.) Onun içində iki çubuq var. (Stənli bağlamaya baxır. Çubuqları götürür. Bir-birinə vurur və Meqə baxır).

Stənli. Onu boynuma salım?

Meq qeyri-müəyyənliklə onu müşahidə edir. Stənli təbili boynuna keçirir, astaca çalır, daha sonra təbili davamlı çalaraq, stolun ətrafında addımlayır. Meq razı halda onu izləyir. Təbili davamlı çalaraq ikinci dəfə stolun ətrafında fırlanır. Yolun

yarısında zərbələr nizamsız və idarəolunmaz şəkil alır. Meq bərk qorxur. Stənli təbili cala-çala onun stuluna yaxınlaşır, Meq onun sifətindəki qəzəbi dərhal duyur.

İkinci pərdə.

MəkKen. Axı onlar bu axşam sən üçün şənlik keçirəcəklər.

Stənli. Doğrudan? Gözlənilməz oldu.

MəkKen. Xeyr. Bu çox əla oldu.

Həyətdəki arxa qapıdan səslər eşidilir.

Stənli. Bağışlayın, ancaq mən bu axşam şənlik əhval-ruhiyyəsində deyiləm.

MəkKen. Həqiqətən belədir? Nə pis oldu...

Stənli. Bəli. Mən çölə çıxıram. Ad günümü sakit şəraitdə özüm qeyd etmək istəyirəm.

MəkKen. Çox pis oldu.

Onlar dayanırlar.

Stənli. Mənim yolumdan çəkilsən – (Sözünü kəsir)

MəkKen. Axı hər şey hazırdır. Qonaqlar gələcək.

Stənli. Qonaqlar? Hansı qonaqlar?

MəkKen. Mən özüm. Digərlərini də, mən cəsarət edib çağırmışam.

MəkKen fit çalmağa başlayır.

Stənli. (Kənara çəkilərək) Mən bunu cəsarət adlandırmazdım. Bu sadəcə içki mərasimi olacaq.

Stənli MəkKenə qoşulub fit çalmağa başlayır. Bəzən biri fit çalır, biri danışır, bəzən isə ikisi bir yerdə fit çalır.

MəkKen. Bu həqiqətən də bir şərəfdir.

Stənli. Məncə sən şişirdirsən.

MəkKen. Xeyr. Mən deyərdim ki, bu bir şərəfdir.

Stənli. Bu çox axmaq fikirdir.

MəkKen. Elə deyil.

Onlar bir-birinə baxırlar.

Stənli. Digər qonaqlar kimlərdir?

MəkKen. Gənc bir qadın.

Stənli. Doğrudan? Və...?

MəkKen. Bir də mənim dostum.

Stənli. Dostun?

MəkKen. Hə. Artıq hər şey hazırdır.

Stənli stolun ətrafında gəzişir və qapıya tərəf gedir. Məkkən onun qabağına keçir.

Stənli. Üzr istəyirəm.

Məkkən. Hara gedirsiniz?

Stənli. Çölə çıxmaq istəyirəm.

Məkkən. Nəyə görə burda qalmaq istəmirsiniz?

Stənli stolun sağına tərəf çəkilir.

Stənli. Deməli sən burda məzuniyyətdəsən?

Məkkən. Qısa müddətə. (Stənli kağızın bir parçasını götürür. Məkkən ona yaxınlaşır).

Stənli. Bu nədir?

Məkkən. Heç, yerə qoyun.

Stənli. Mənə elə gəlir ki, biz əvəllər görüşmüşük.

Məkkən. Xeyr, görüşməmişik.

Stənli. Heç Meydinhed tərəflərdə olmuşuz?

Məkkən. Xeyr.

Stənli. Orada Fullerin kafesi var. Mən həmişə çayı orada içirəm.

Məkkən. Mən oranı tanımıram.

Stənli. Bir də Buts kitabxanası. Deyəsən, sizi Haystritdə görmüşəm.

Məkkən. Doğrudan?

Stənli. Gözəl şəhərdir, elə deyilmi?

Məkkən. Mən oranı tanımıram.

Stənli. Ola bilməz. Mən orada anadan olmuşam və böyümüşəm. Əsas yoldan bir az uzaqda yaşamışam.

Məkkən. Hə?

Bir qədər sükut.

Stənli. Siz burada az qalacaqsız?

Məkkən. Elədir ki, var.

Stənli. Bura çox sakit yerdir.

Məkkən. Səncə, elədir?

Stənli. Məncə? Xeyr. Amma sən görəcəksən. (Stula əyləşir) Bura mənim xoşuma gəlir. Amma mən tezliklə buradan gedəcəm. Evə qayıdacam. Bu dəfə orada qalacam. İnsanın öz evi kimi rahat yer yoxdur. (Gülür) Mən getməzdim, amma iş-güc. Özünüz bilirsiniz də.

Məkkən. (Sol tərəfdə stulda əyləşir) Bizneslə məşğulsuz?

Stənli. Xeyr. Mən artıq bununla məşğul olmayacam. Evdən kənardə olmağı xoşlamıram. Mən sakit yaşamağa öyrəşmişəm. Lakin sonralar kiçik bizneslə məşğul olmağa başladım. Buna görə burada qalmağa məcbur oldum. İnsan heç vaxt başqasının evində qalmağa öyrəşə bilmir. Elə deyil? Mən elə sakit yaşayırdım ki! Ancaq nə isə dəyişəndə bilirsən ki, sən nəyin var. Siqaret?

MəkKen. Xeyr, çəkmirəm.

Yenə arxa qapıdan səslər gəlir.

Stənli. Orada kim var?

MəkKen. Mənim dostum və evin sahibi.

Stənli. Bilirsiniz, mənə baxanda mərc gələrəm ki, heç vaxt fikirləşməzsiz ki, mən belə sakit həyat sürmüşəm. Üzümdəki qırıqlar? Bu içkidəndir...Burada hərdən içirdim. Onu demək istəyirəm ki, ...özün bilrsən də...uzaqdasan...heç nə yerində deyil, əlbəttə...evə qayıdanda hər şey daha yaxşı olacaq...mənim demək istədiyim insanların mənə necə baxmalarıdır. Yəqin fikirləşəcəksən ki, mən başqa cür insan olmuşam. Mən elə bilirdim ki, dəyişmişəm, ancaq görürəm ki, necə var idim, elə də qalmışam. Yəni sən mənə baxanda fikirləşməyəcəksən ki, mən elə insanam ki, hamıya problem yaradıram? (MəkKen ona baxır) Bilrsən mən nə demək istəyirəm?

MəkKen. Xeyr.

Stənli. Nəyə görə bura gəlmisiz?

MəkKen. Qısa məzuniyyətə.

Stənli. Bura qalmaq üçün çox gözəldir. (Qalxır)

MəkKen. Niyə?

Stənli. Çünki, bura darıxdırıcı yer deyil, heç vaxt da belə olmayıb.

MəkKen. Əlbəttə.

Stənli. Nəyə görə buranı seçdiz?

MəkKen. Siz ad günü olan birisi üçün bir az üzgün görünürsüz, cənab.

Stənli. (Kobudcasına) Nəyə görə mənə cənab dediz?

MəkKen. Sizin xoşunuza gəlmir?

Stənli. Qulaq asın, mənə bir də cənab deməyin.

MəkKen. Əgər xoşunuza gəlmirsə, bir də demərəm.

Stənli. Xeyr. Hər halda, bu gün mənim ad günüm deyil.

MəkKen. Ad gününüz deyil?

Stənli. Gələn aya qədər deyil.

MəkKen. Qadına görə, bu gündür.

Stənli. O qadın dəlidir.

MəkKen. Bu demək üçün çox pis sözdür.

Stənli. (Stola tərəf) Sən hələ bunu bilmirsən? Burada çox şey var ki, sən bilmirsən. Deyəsən, səni bağa gedən yolacan kimsə gətirib.

MəkKen. Bunu kim edəcəkdə ki?

Stənli. (Stola doğru əyilərək) O qadın dəlidir.

MəkKen. Yalandır.

Stənli. Sən bilmirsən nə edirsən.

MəkKen. Sənin siqaretin kağızın yanında.

Arxa qapıdan səslər eşidilir.

Stənli. Onlar haradadır? (Siqareti söndürərək) Niyə içəri gəlmirlər? Onlar orada nə edirlər?

MəkKen. Özünü sakitləşdirmək istəyirsən.

Stənli ona yaxınlaşır və qolundan tutur.

Stənli. (həyacanla) Bura bax-

MəkKen. Toxunma mənə.

Stənli. Bura bax, bir dəqiqə qulaq as.

MəkKen. Əlimi burax.

Stənli. Bir dəqiqə otur.

MəkKen. (Əsəbi tərzdə onun əlini vuraraq) Bir də belə etmə.

Stənli. Sən bilirdin mən nədən danışırım, elə deyilmi?

MəkKen. Mən bilmirəm sən nədən danışırısan.

Stənli. Bu səhvdir. Başa düşürsən?

MəkKen. Nə isə qayğılısan?

Stənli. O sənə nə isə deyib? Sən bilirsən nə üçün buradasan? Məndən qorxmaq lazım deyil. Ya da o sənə heç nə deməyib.

MəkKen. Nə haqda?

Stənli. (Qışqıraraq) Axı mən sənə başa saldım ki, Basiqstokda qaldığım vaxt evdən çölə çıxmamışam.

MəkKen. Bilirsən, sən mənə heyrləndirirsən.

Stənli. Bura bax, sən vicdanlı adama oxşayırsan, sadəcə özünü axmaq yerinə qoymusan. Başa düşdün? Haradan gəlmisən?

MəkKen. Səncə haradan?

Stənli. Mən İrlandiyanı yaxşı tanıyıram. Orada mənim çoxlu dostlarım var. Mən o, ölkəni çox sevirəm və insanlarına etibar edirəm. Onlar həqiqətə hörmət edirlər və onların çox gözəl yumor hissi var. Məncə onların polisləri əladır. Mən heç yerdə oradakı kimi qürub çağı görməmişəm. Mənimlə çölə çıxıb içməyə necə baxırısan? Yolun aşağısında kafe var. O cür yeri buralarda tapmaq çətindir – (Sözünü yarımçıq kəsir)

Səslər daha da yaxından eşidilir. Q və P arxa qapıdan içəri daxil olurlar.

Qoldberq. (İçəri girən kimi) Hamınızı xoş gördük. (Stənliyə baxır)

Petey. Salam, Stənli. Siz Stənli ilə tanış deyilsiz, elə deyil, cənab Q?

Qoldberq. Mən hələ belə şərəfə nail olmamışam.

Petey. Lap yaxşı. Bu mister Qoldberqdir, bu isə mister Uebberdir.

Qoldberq. Tanışlığımıza çox şadam.

Petey. Biz bağçada bir az hava alırdıq.

Qoldberq. Mən mister Bolsa öz qoca anamdan danışardım. Necə gözəl günlər idi. (Sağ tərəfdə stulda əyləşir) Mən gənc olanda yolun aşağısında yaşayan qızla birgə kanal boyu gəzirdim. Gözəl qız idi. Mən onun yanağından öpüb, tərək etdim. Biz indiki gənclər kimi deyildik. Bir-birimizə hörmət edirdik. Mən ona çoxlu problemlər

yaşatmışdım və sonra heç nə olmamış kimi çıxıb getdim. Elə bil hər şey dünən olmuşdu. (Stola söykənir)

MəkKen. Şəhər meydanı kimi.

Qoldberq. Nə şəhər meydanı?

MəkKen. Karikmakrosdakı.

Qoldberq. Onları müqayisə etmək olmaz. Anam həmişə soyuq düşməmiş “Simi” deyə məni çağırardı.

MəkKen. Mən elə bilirdim sizin adınız Netdir.

Qoldberq. O, məni həmişə məni “Simi” çağırardı.

Petey. Hə, biz hamımız uşaqlığımızı xatırlayırıq.

Qoldberq. Düzdür. Bağışlayın, mister Uebber, siz nə dediz? Uşaqlıq. İsti su butulkaları, isti süd, sabun köpüyü. Həyat necə gözəl idi.

Sükut.

Petey. (Stuldan qalxaraq) Yaxşı, mən getməliyəm.

Qoldberq. Getməlisiz?

Petey. Bu gün şahmat günüdür.

Qoldberq. Siz şənliyə qalamayacaqsız?

Petey. Bağışla, Stənli, mən indiyə qədər bu haqda heç nə bilmirdim. Bu gün bizim oyunumuz var. Çalışacam ki, tez qayıdım.

Qoldberq. Biz sənin üçün içki saxlayırıq, yaxşı? Onda yaxşı olar ki, gedib içki şüşələrini gətirəsiniz.

MəkKen. İndi?

Qoldberq. Əlbəttə indi. Vaxt gedir.

Petey. Mən sizin yolunuzla gedirəm.

Qoldberq. Onda onu tezliklə məğlub edib geri qayıdın, mister Bols.

Petey. Əlimdən gələni edəcəm. Görüşərik, Sten.

Petey və MəkKen çölə çıxır. Stənli səhnənin mərkəzinə doğru gəlir.

Qoldberq. İsti gecədir.

Stənli. (Çevrilərək) Başımı qatmayın.

Qoldberq. Üzr istəyirəm?

Stənli. Deyəsən burada bir səhv var. Sizin otağınız artıq götürülüb. Sizə demək mister Bolsun yadından çıxıb. Siz başqa yer tapmalısınız.

Qoldberq. Siz burada menecersiz?

Stənli. Bəli.

Qoldberq. Sizcə bu yaxşı zarafatdır?

Stənli. Bu evi mən idarə edirəm. Məncə, siz və dostunuz başqa ev tapmalısınız.

Qoldberq. (Qalxaraq) Lap yadımdan çıxmışdı sizi təbrik edirəm. (Əlini ona tərəf uzadaraq) Təbrik edirəm!

Stənli. (Ona fikir verməyərək) Deyəsən, siz yaxşı eşitmirsiniz.

Qoldberq. Nəyə görə belə fikirləşirsiniz? Əlli yaşı olan adama görə mənim hər şeyim əla vəziyyətdədir. Ad gününə gəldikdə isə mənim fikrimcə, bu böyük hadisədir.

Stənli. Çıx bayıra.

MəkKen içki şüşələri ilə içəri girir.

MəkKen. Bu içkiləri götürün, onlar markasızdır.

Qoldberq. Mister Uebber, siz bu gün çox pisəhvaldasız.

MəkKen içki şüşələrini kənara qoyur.

Stənli. Mən sizə dedim ki, bu şüşələri götürün.

Qoldberq. Cənab Uebber, bir dəqiqə oturun.

Stənli. İcazə verin, hər şeyi aydınlaşdırım. Siz məni narahat etmirsiz. Mənə görə siz heç nəsiz. Ancaq mən bu qabanlara görə məsuliyyət daşıyıram, onlar uzun müddətdir ki, buradadırlar. Nə isə, bu ev sizin üçün bir fincan çay deyil. Nəyə görə artıq problemlər yaratmadan getmirsiz?

Qoldberq. Oturun, mister Uebber.

Stənli. Daha artıq narahatçılıq törətmək lazım deyil.

Qoldberq. Oturun.

Stənli. Nəyə görə?

Qoldberq. Əgər düzünü bilmək istəyirsinizsə, siz artıq məni bezdirmisiz.

Stənli. Həqiqətən? Onda –

Qoldberq. Oturun aşağı!

Stənli. Xeyr!

Qoldberq ah çəkir və sağ tərəfdə stulda əyləşir.

Qoldberq. MəkKen.

MəkKen. Net?

Qoldberq. Ona deyin otursun.

MəkKen. Yaxşı, Net. (MəkKen Stənliyə tərəf gedir) Oturmağa etiraz etmirsiz?

Stənli. Edirəm.

MəkKen. Bəli, amma otursaz daha yaxşı olar.

Stənli. Bəs siz niyə oturmusuz?

MəkKen. Mən yox, siz oturun.

Stənli. Xeyr, sağ olun, oturmuram.

Sükut.

MəkKen. Net.

Qoldberq. Nədir?

MəkKen. O oturmayacaq.

Qoldberq. Yaxşı, bir də soruşun.

MəkKen. Artıq soruşmuşam.

Qoldberq. Yenə soruşun.

MəkKen. (Stənliyə müraciət edərək). Oturun.

Stənli. Nə üçün?

MəkKen. Sizin üçün daha rahat olacaq.

Stənli. Onda siz də oturun.

Sükut.

MəkKen. Yaxşı, əgər siz otursanız, mən də oturaram.

Stənli. Birinci siz oturun.

MəkKen astaca sol tərəfdə stulda əyləşir.

MəkKen. Yaxşı.

Stənli. Hər ikiniz dincəldiz, indi çıxıb gedə bilərsiz.

MəkKen. (Qalxaraq) Bu çox pis zarafat idi.

Qoldberq. Xeyr. Mən artıq qalxmışdım.

MəkKen. Oturun yenidən.

Qoldberq. Əgər mən qalxmışamsa, bir də oturmuram.

Stənli. Elədir ki var.

MəkKen. (Stənliyə tərəf gedərək) Siz mister Qoldberqi məcbur etdiz ki, ayağa dursun.

Stənli. Bu onun üçün yaxşıdır.

MəkKen. Oturun yerinizə.

Qoldberq. MəkKen.

MəkKen. Dedim ki, oturun!

Qoldberq. (Stənliyə yaxınlaşaraq) Uebber, (Sakitcə) oturun.

Sükut. Stənli yenidən fit çalmağa başlayır. Onlar Stənliyə baxırlar. O dayanır və oturur.

Stənli. Yaxşı olar ki, ehtiyatlı olasız.

Qoldberq. Uebber, dünən siz nə edirdiz?

Stənli. Dünən?

Qoldberq. Həmçinin srağagün, siz srağagün nə edirdiz?

Stənli. Nə demək istəyirsiniz?

Qoldberq. Nəyə görə siz hamının vaxtını aparırsız, Uebber? Nəyə görə hamının qarşısına sədd çəkirsiz?

Stənli. Mən? Siz nə-

Qoldberq. Mən sizinləyəm, Uebber. Siz uğursuzluğa düşər olmuş bir insansız. Nəyə görə hamını bədbəxt edirsiniz?

MəkKen. O belə etməyi xoşlayır.

Qoldberq. Nəyə görə belə pis rəftar edirsiniz, Uebber. Nəyə görə həmin yaşlı adamı məcbur edirsiniz ki, şahmat oynasın?

Stənli. Mən?

Qoldberq. Nəyə görə həmin yaşlı qadınla dəli kimi rəftar edirsiniz? O dəli deyil, Uebber.

Stənli. Siz nə-

Qoldberq. Keçən həftə nə geyinmişdiz, Uebber? Siz kostyumlarınızı harada saxlayırsız?

MəkKen. Nəyə görə təşkilatı tərk etdiz?

Qoldberq. Sizin qoca ananız nə deyərdi, Uebber? Siz çox çirkin oyun oynayırsız.

MəkKen. Bütün bunlar çox çirkin faktlardır.

Qoldberq. O fikirləşir ki, o kimdir?

MəkKen. Səncə sən kimsən?

Stənli. Siz səhv edirsiniz.

Qoldberq. Sən buraya nə vaxt gəlmisən?

Stənli. Keçən il.

Qoldberq. Haradan gəlmisən?

Stənli. Başqa yerdən.

Qoldberq. Nəyə bura gəlmisən?

Stənli. Ayaqlarım ağrıyır.

Qoldberq. Nəyə görə burada qaldın?

Stənli. Başım ağrıyır.

Qoldberq. Bunun üçün nə isə etmisən?

Stənli. Bəli.

Qoldberq. Nə?

Stənli. Meyvə duzları!

Qoldberq. Enos ya Endrus?

Stənli. En – En –

Qoldberq. Onlar oxuyurdu?

Stənli. Dayanın siz –

Qoldberq. Onlar oxuyurdu, yoxsa yox?

MəkKen. O bilmir.

Qoldberq. Bilmirsən. Axırncı dəfə nə vaxt vanna qəbul etmisən?

Stənli. Həftədə bir-

Qoldberq. Yalan demə.

MəkKen. Sən təşkilata xəyanət etmisən. Mən onu tanıyıram!

Stənli. Xeyr, tanımırısan.

Qoldberq. Sən eynəksiz nə isə görürsən?

Stənli. Hər şey.

Qoldberq. Onun eynəyini çıxart.

MəkKen onun eynəyini çıxarır və Stənli qalxan kimi onun stulunu otağın mərkəzinə gətirir. Stənli stula tərəf əyilib dayanır.

MəkKen. Uebber, sən yalançısan. (Onlardan biri stolun bir başında, digəri isə o biri başında dayanmışdı). Axırncı dəfə nə vaxt fincan yumusan?

Stənli. Keçən milad günü.

Qoldberq. Harada?

Stənli. Layns Korner hausda.

Qoldberq. Hansı?

Stənli. Mərmər Arka.

Qoldberq. Arvadın harada idi?

Stənli. Ora –

Qoldberq. Cavab ver.

Stənli. Arvadım?

Qoldberq. Sən arvadına nə etmişən?

MəkKen. O, arvadımı öldürüb.

Qoldberq. Nəyə görə arvadını öldürmüşən?

Stənli. Arvadımı?

MəkKen. Onu necə öldürüb?

Qoldberq. Sən onu necə öldürmüşən?

MəkKen. Sən onu boğub öldürmüşən.

Qoldberq. Zəhərlə.

MəkKen. Bu da sənın adamın!

Qoldberq. Sənın qoca anan haradadır?

Stənli. Sağlamlıq mərkəzində.

MəkKen. Hə!

Qoldberq. Sən nə üçün heç vaxt evlənmişən?

MəkKen. Uebber, o səni eyvanda gözləyirdi.

Qoldberq. Sən toydan qaçıb gizlənmişən.

MəkKen. O, onu darda qoyub qaçdı.

Qoldberq. O, arvadımı klubda qoyub getdi.

MəkKen. O, kilsədə gözləyirdi.

Qoldberq. Uebber, nəyə görə adını dəyişdin?

Stənli. O birisini unutmuşdum.

Qoldberq. İndi sənın adın nədir?

Stənli. Co Soup.

Qoldberq. Sən bütün günah içindəsən.

MəkKen. Mən bunu hiss edirəm.

Qoldberq. Sən xarici qüvvələri tanıyırsan?

Stənli. Nə?

Qoldberq. Sən xarici qüvvələri tanıyırsan?

MəkKen. Sual budur.

Qoldberq. Sən xarici qüvvələri, sənə görə cavabdeh olan qüvvələri tanıyırsan?

Stənli. Artıq gecdir.

Qoldberq. Gecdir. Kifayət qədər gecdir! Axırncı dəfə nə vaxt dua etmişən?

MəkKen. O tərləyir.

Qoldberq. 846 nömrəsi mümkündür, yoxsa vacib?

Stənli. Hər ikisi.

Qoldberq. Səhvdir! Vacibdir, mümkün deyil.

Stənli. Hər ikisi.

Qoldberq. Nəyə görə sən fikirləşirsən ki, 846 rəqəmi vacib və mümkündür?

Stənli. Ola bilər.

Qoldberq. Səhvdir. Ancaq vacibdir! Vacib olduqdan sonra mümkünlüyü qəbul etmək olar. Bu mümkündür, çünki vacibdir. Mümkünlük ancaq vaciblik təsdiq olduqdan sonra mümkündür.

MəkKen. Düzdür.

Qoldberq. Əlbəttə ki düzdür. Biz düz deyirik. Sən isə tamamilə yalan içindəsən.

MəkKen. Tamamilə düzdür.

Qoldberq. Səni yolundan döndərən murdarlar haradadır?

MəkKen. Sən buna görə cavab verəcəksən.

Qoldberq. Sən özünü quru çörəklə aldadırsan.

MəkKen. Sən qadınlara ləkə yaxırsan.

Qoldberq. Sən nə üçün kirayə haqqı ödəmirsən?

MəkKen. Bir adam ki anasını gözdən salıb ləkələyir...

Qoldberq. Nəyə görə burnunu qurdalayırısan?

MəkKen. Mən ədalət tələb edirəm!

Qoldberq. Sənin sənətin nədir?

MəkKen. Bəs İrlandiya?

Qoldberq. Sənin sənətin nədir?

Stənli. Mən pianoçuyam.

Qoldberq. Neçə barmağından istifadə edirsən?

Stənli. Heç birindən.

Qoldberq. Heç kəs, heç bir cəmiyyət sənə kömək etməyəcək.

MəkKen. Sən xəyanətkarsan.

Qoldberq. Sən alt paltarı üçün nədən istifadə edirsən?

Stənli. Heç nədən.

Qoldberq. Əclaf.

MəkKen. Küfr haqqında nə bilirsən?

Qoldberq. Melurndakı kriket oyununda kim daha yaxşı idi?

MəkKen. Bəs müqəddəs Oliver Plunket haqda nə deyə bilərsən?

Qoldberq. Danış, Uebber. Nəyə görə toyuqlar yolu keçir?

Stənli. O istəyirdi – o istəyirdi –

Qoldberq. Nəyə görə toyuqlar yolu keçir?

Stənli. O istəyirdi –

MəkKen. O bilmir. O bilmir ki hansı birinci gəlir!

Qoldberq. Hansı birinci gəlir?

MəkKen. Toyuq, yoxsa yumurta? Hansı birinci gəlir?

Qoldberq və MəkKen. Hansı birinci gəlir?

Stənli qışqırır.

Qoldberq. O bilmir. Sən heç özünü tanıya bilmirsən.

MəkKen. Oyat onu.

Qoldberq. Sən bəlasan, Uebber. Sən uğursuz adamsan.

MəkKen. Sən atılmış insansan.

Qoldberq. Amma bizim sənə cavabımız var. Biz səni sağaldacağıq.

MəkKen. Droqheda haqda nə bilirsən?

Qoldberq. Sən artıq ölüsən, hər şeyini itirmisən.

MəkKen. Sən vətəninə xəyanət etmisən.

Qoldberq. Sən bizim hamımıza xəyanət etmisən.

MəkKen. Sən kimsən, Uebber?

Qoldberq. Nəyə görə fikirləşirsən ki yaşayırsan?

MəkKen. Sən ölüsən.

Qoldberq. Sən ölmüsən. Sən yaşaya bilməzsən, fikirləşə bilməzsən, sevə bilməzsən. Sən cansız bir cəsədsən.

Sakitlik. Onlar Stənlinin başı üstündə dayanırlar. O, stulda rahat əyləşir. Yavaşca yuxarı baxır və Qoldberqin qarnına zərbə endirir. Qoldberq yıxılır. Stənli qalxır. MəkKen stulu götürüb onun başı üstünə qaldırır.

Qoldberq. Möhkəm ol, MəkKen.

Stənli. (Hərəkət edərək) Uuuuhhh!

Qoldberq. (Qalxaraq) Möhkəm dayan, MəkKen.

MəkKen. Bura gəl!

Stənli. Uuuhhh!

MəkKen. Deyəsən o tərləyir.

Stənli. Uuuhhh!

Qoldberq. Asta ol, MəkKen.

MəkKen. Bu donuz tərləyir.

Sol tərəfdə ayaq səsləri eşidilir. Qoldberq Stənlidən stulu alır. Onlar stulu yerə qoyurlar. Sakitcə dayanırlar. Bu zaman Meq ziyafət libasında içəri girir.

Meq. Mən təbil gətirmişəm və şənlik üçün geyinmişəm.

Qoldberq. Əla.

Meq. Paltarım xoşunuza gəlir?

Qoldberq. Əlbəttə, əladır.

Meq. Bunu mənə atam alıb. (Təbili stolun üstünə qoyur) Çox gözəl səsi var, elə deyilmi?

Qoldberq. Bəlkə Stənli nəsə çalar?

Meq. Çox gözəl. Bizim üçün nəsə çalarsan, Stən?

Stənli. Eynəyimi verə bilərsiniz?

Qoldberq. Əlbəttə. (O, əlini MəkKenə tərəf uzadır. MəkKen eynəyi ona verir). Budur. (Stənli eynəyi götürür). İndi burada bizim üçün nə var? Deməli dörd şüşə skoç və bir şüşə ayriş.

Meq. Mister Qoldberq, mən nə içəcəm?

Qoldberq. İlk əvvəl qədəhlər. MəkKen, skoç şüşəsini aç!

Meq. (Şkafdan qədəhi götürərək) Budur, mənim ən sevimli qədəhim.

Qoldberq. Yaxşı. Məncə, misis Bols, birinci sağlığı Stənli deməlidir, elə deyil?

Meq. Elədir. Buyur, Stənli. (Stənli yavaş-yavaş stola yaxınlaşır) Siz mənim paltarımı bəyəndiz, mister Qoldberq?

Qoldberq. Zəhmət olmasa, çevrilin. O başa gedin, sizə baxım.

Meq. Xeyr.

Qoldberq. Utanmayın.

Meq. Oohh!

Qoldberq. Bir az gəzişin. Qoy sizə baxaq. MəkKen, sizin fikriniz nədir? Çox əladır, elə deyil? İndi isə mətbəx tərəfə gedin.

MəkKen. (Stənliyə) Sən mənim ayrışımı də içə bilərsən.

Qoldberq. Sən qladiolus gülünə oxşayırsan.

Meq. Stən, paltarım haqda nə deyə bilərsən?

Stənli. Əsl xanım üçündür. İndi, xanım, zəhmət olmasa qədəhinizi verin.

Meq. Çox sağ ol.

Qoldberq. Xanımlar və cənablar, zəhmət olmasa qədəhlərinizi qaldırın. Biz indi tost deyəcəyik.

Meq. Lulu burada deyil.

Qoldberq. İndi birin yarısıdı. Bəs indi kim tost deyəcək? Misis Bols, ancaq siz yaxşı tost deyə bilərsiz.

Meq. Mən?

Qoldberq. Daha kim deyə bilər ki?

Meq. Nə deyim?

Qoldberq. Nə hiss edirsiniz, onu deyin. (Meq ürəksiz görünür). Bu gün Stənlinin ad günüdür. Ona baxın, onda hər şey özü gələcək. Bir dəqiqə, işıq çox güclüdür. Gəlin normal işıqda dayanaq. MəkKen, siz fənəri götürmüsüz?

MəkKen. (Cibindən fənəri çıxararaq). Budur.

Qoldberq. İşığı söndürün və fənəri yandırın. (MəkKen qapıya tərəf gedir, işığı söndürür. Sonra geri qayıdıb fənəri Meqə tərəf tutur. Pəncərədən bayırda hələ də zəif işıq görünür). Ona tərəf yox, bu misterə tərəf! Fənəri ad günü olan şəxsə tərəf yönəlt. (MəkKen fənəri Stənlinin üzünə tutur). Buyurun, misis Bols.

Sükut.

Meq. Bilmirəm, nə deyim.

Qoldberq. Ona baxın, sadəcə ona baxın.

Meq. Işıq onun gözünə düşmür?

Qoldberq. Xeyr, xeyr. Davam edin.

Meq. Mən çox şadam ki, bu axşam buradayam - öz evimdə və Stənlinin sağlığına içmək istəyirəm. Çünki bu gün onun ad günüdür. Məncə o yaxşı insandır, baxmayaraq ki, hərdən pis olur. (Qoldberq gülür) O, yeganə Stənlidir ki mən tanıyıram, mən onu hamıdan yaxşı tanıyıram. Baxmayaraq ki o belə fikirləşmir. (Budur-budur, Qoldberq deyir). Mən o qədər xoşbəxtəm ki, hətta ağlaya bilərəm. Çox şadam ki, burada belə gözəl insanlar iştirak edir. (Ağlayır).

Qoldberq. Gözəl nitqdir. Çox gözəl idi. MəkKen, işığı yandır! (MəkKen qapıya tərəf gedir, Stənli sakit dayanıb). Çox gözəl sağlıq idi. (Lulu sol qapıdan içəri girir. Qoldberq Meqi sakitləşdirir). Baxın kim gəlib.

Meq. Lulu.

Qoldberq. Necəsən, Lulu, mən Net Qoldberqəm.

Lulu. Salam.

Qoldberq. Stənli, buyur qonağın üçün bir qədəh içki süz. Sən bayaq gözəl bir sağlıq qaçırdın, Lulu!

Lulu. Doğrudan?

Qoldberq. Stənli, qonağın üçün bir qədəh içki. (Stənli Luluya qədəh verir). İndi qədəhlərinizi qaldırın. Hər kəs ayağa qalxıb? Xeyr, sən yox, Stənli. Sən oturmalısan.

MəkKen. Düzdür, o oturmalıdır.

Qoldberq. Bir dəqiqə oturmağa etiraz etmirsən? Biz sənə görə içəcəyik.

Meq. Əyləş, Stən.

Lulu. Əyləş, Stən.

Stənli stulda əyləşir.

Qoldberq. Lap yaxşı. Stənli oturub. İlk əvəl mən demək istəyirəm ki, heç vaxt belə bir sağlıq eşitməmişdim. Çox təsirləndim. Bir neçə dəqiqə bundan əvvəl, xanımlar və cənablar, məni də sizin kimi bir sual maraqlandırır. Sevgiyə nə olub? Analarımızın bizə hələ beşikdə öyrətdiyi hisslərimizə nə olub?

MəkKen. Küləklə sovruldu.

Qoldberq. Bu günə qədər mən bu haqda fikirləşirəm. Mən elə bir adamam ki, bir az Austin, Fullerdə çay və Buts kitabxanasından bir kitab və mən xöşbəxtəm. Bayaq bu evin xanımı öz xoş arzularını bildirdi və mən bu fikirlərdən çox təsirləndim. Xöşbəxt o adamdır ki, öz gələcəyini görə bilir. Heç bir hiyləyə aldanmır. Bu bizim rahat yaşamağımızın yeganə yoludur.

Lulu. (Razılıqla) Düzdür!

Qoldberq. Bu axşam Lulu, MəkKen, biz çox xöşbəxtik. Biz bir qadın qəlbinin dərinliklərindən gələn gözəl bir fikri eşitdik. Stənli, mən səni səmimi qəlbdən təbrik edirəm. Mən burada olanların hamısının adından sənə xöşbəxtlik arzulayıram. Bilirəm ki, sən heç vaxt bu qədər fəxr dolu hiss keçirməmişən. (Lulu və Meq alqışlayırlar). Işığın söndür, MəkKen, biz tostumuzu içməliyik.

Lulu. Çox gözəl nitq idi.

MəkKen işığı söndürür və geri qayıdır. Sonra o, fənəri Stənlinin üzünə tutur. Pəncərədən gələn işıq zəifləyir.

Qoldberq. Qədəhlərinizi qaldırın. Stənli, səni təbrik edirəm.

MəkKen. Təbrik edirəm.

Meq. Bütün günlərin belə xöşbəxt olsun, Stən.

Qoldberq. Həyatında hər şey belə gözəl olsun.

Hamısı içir.

Meq. (Onu öpərək) Oh, Stən...

Qoldberq. Işıqları yandırın.

MəkKen. Oldu. (Işıqları yandırır).

Meq. Stən, gəl qədəhlərimizi toqquşduraq.

Lulu. Mister Qoldberq –

Qoldberq. Məni Net deyə çağırın.

Lulu. (Qoldberqə müraciətlə) Sizin qədəhizniz boşdur, icazə verin qədəhinizi doldurum.

Qoldberq. Böyük məmnuniyyətlə.

Lulu. Siz çox gözəl natiqsiz, Net, bunu bilirdiz? Bu cür danışmağı harada öyrənmişiz?

Qoldberq. Xoşunuza gəldi?

Lulu. Əlbəttə.

Qoldberq. Mənim üçün ilk belə şans Baysoterdə olmuşdu. Çox gözəl şans idi. Mən onu heç vaxt unutmuyacam. Hər şey o gecə olmuşdu. Şarlot küçəsi tamamilə boşalmışdı. Amma hər şey çox əvvəl olmuşdu.

Lulu. Siz nə haqda danışıdınız?

Qoldberq. Vacib və mümkün olanlar haqda. Çıxışım böyük əks-səda yaratdı. O vaxtdan bəri mən həmişə şənliklərdə çıxış edirəm.

Stənli hələ də sakitdir. Qoldberq stolun solunda əyləşir. Meq sağ tərəfdə MəkKenin yanında oturur. Lulu isə solda əyləşir. MəkKen öz qədəhinə daha çox ayriş tökür.

Meq. İcazə verin sizinkini də götürüm.

MəkKen. Bunu?

Meq. Hə.

MəkKen. Siz həmişə içkiləri qarışdırırsınız?

Meq. Xeyr.

MəkKen. Öz qədəhinizi mənə verin.

Meq aşağı tərəfdə sağda ayaqqabı şkafinin üstündə oturur. Lulu stolda, Qoldberq və özünə daha çox içki süzür və qədəhini Qoldberqə uzadır.

Qoldberq. Çox sağ ol.

Meq. (MəkKenə müraciətlə) Səncə mən bacararam?

Qoldberq. Lulu, sən böyük, dəcəl qızsan. Gəl dizimin üstündə otur.

MəkKen. Nəyə görə də yox.

Lulu. Səncə mən bacararam?

Qoldberq. Cəhd et.

Meq. (Azca içərək) Çox sağ ol.

Lulu. Mən bu saat içkinin təsirindən tavana qalxacam.

MəkKen. Bilmirəm sən bunları necə qarışdırırsan?

Qoldberq. Bəlkə cəhd edəsən?

Meq. (MəkKenə müraciətlə) Bu kətildə əyləş.

Lulu Qoldberqin dizi üstündə oturur.

MəkKen. Bunun?

Qoldberq. Rahatdı?

Lulu. Hə. Sağ ol.

MəkKen. Rahatdır.

Qoldberq. Bilirsən, sənin gözlərin çox mənalıdır.

Lulu. Səninki də həmçinin.

Qoldberq. Sən belə fikirləşirsən?

Lulu. (Gülümsəyərək) Əlbəttə.

MəkKen. (Meqə müraciətlə) Bunu haradan almısan?

Meq. Atam bağışlayıb.

Lulu. Bilmirdim ki, səninlə burada tanış olacam.

MəkKen. Karikarmasda heç olmusan?

Meq. (İçərək) Mən Kinqkrossda olmuşam. (Qalxır) Mən rəqs etmək istəyirəm.

Lulu və Qoldberq gözlərini bir-birinə zilləyirlər. MəkKen içir.

Meq. (Stənliyə tərəf gedərək) Stənli, gəl rəqs edək. (Stənli hələ də sakit dayanıb. Meq otaqboyu təkcə rəqs edir. Sonra MəkKenə tərəf irəliləyir. MəkKen onun qədəhini içki ilə doldurur və Meq əyləşir).

Lulu. Sənə bir şey demək olar?

Qoldberq. Nə?

Lulu. Mən sənə inanıram.

Qoldberq. (Qədəhini qaldıraraq, almanca) Gesundheit!

Lulu. Sən evlisən?

Qoldberq. Evli idim. Həmişə arvadım məni “Simi” deyə çağırırdı. “Tez ol, soyumamış gəl”! Həmişə stolda dadlı yemək və doğranmış tərəvəz.

Lulu. Mən elə bilirdim sənin adın Netdir.

Qoldberq. O mənə həmişə “Simi” deyərdi.

Lulu. Əminəm ki, sən gözəl ər olmusan.

Qoldberq. Sən onun dəfn mərasimini görməli idin...

Lulu. Nə üçün?

Qoldberq. Necə mərasim idi!

Meq. (MəkKenə müraciətlə) Bir dəfə atam məni İrlandiyaya aparmaq istəyirdi. Ancaq özü tək getdi.

Lulu. Səncə, sən məni uşaq olanda tanıyırdın?

Qoldberq. Sən uşaqılıqda gözəl idin?

Lulu. Bəli, gözəl idim.

Meq. Amma bilmirəm o İrlandiyaya gedib, yoxsa yox.

Qoldberq. Ola bilsin sən uşaq olanda, səninlə müxtəlif oyunlar oynamışıq.

Lulu. Bəlkə də.

Meq. O məni aparmadı.

MəkKen. Nəyə görə o səni İrlandiyaya aparmadı?

Lulu. Sən məndə böyük maraq oyadırsan.

Qoldberq. Onda sən narahat olmalısan.

Lulu. Mən həmişə yaşlı kişiləri xoşlamışam. Onlar həmişə adamın qeydinə qalırlar.

Onlar bir-birini qucaqlayırlar.

MəkKen. Mən bir qız tanıyıram, adı Roskridir.

Meq. Mən balaca olanda həmişə otağıma ay işığı düşürdü.

MəkKen. Bir dəfə mən oğlanlarla bütün gecəni orada keçirdim. Mahnı oxuyub içirdik.

Meq. Mənim dayəm həmişə yanımda oturub mahnı oxuyardı.

MəkKen. Səhərlər isə qızardılmış çörək.

Meq. Mənim otağım çəhrayı idi. Çəhrayı xalça, çəhrayı pərdə. Otaqda çoxlu musiqi qutularım var idi. Onlar oxuyanda mən yuxuya gedirdim. Atam çox gözəl həkim idi. Ona görə sağlamlığımdan heç vaxt şikayətim olmayıb. Hamı mənim qayğıma qalırdı. Mənim kiçik bacı və qardaşlarım vardı.

MəkKen. Tulamor, hardasan?

Meq. (MəkKenə müraciətlə) Bizə bir az da içki ver.

MəkKen. (Qədəhi doldura-doldura mahnı oxuyur).

Meq. Çox gözəl səsin var.

Qoldberq. Bizim üçün mahnı oxu, MəkKen.

Lulu. Sevgiyə aid.

MəkKen. (Təkrar edərək) Yazıq Peddi gecə yıxılmışdı! Sonra biz onu ziyarət etdik.

Qoldberq. Sevgiyə aid mahnı!

MəkKen. (Möhkəm səslə nə isə oxuyur)

Lulu. (Qoldberqə) Sən mənim ilk sevdiyim adama bənzəyirsən.

Qoldberq. Yəqin ki elədir.

Meq. (Qalxaraq) Mən oyun oynamaq istəyirəm.

Qoldberq. Oyun?

Lulu. Nə oyunu?

Meq. Hər hansı bir oyun.

Lulu. (Sevinclə atılaraq) Gəlin oyun oynayaq.

Qoldberq. Nə oyunu?

MəkKen. Gizlənpaç.

Lulu. Gözbağlayıcı.

Meq. Hə!

Qoldberq. Gözbağlayıcı oynamaq istəyirsiniz?

Lulu və Meq. Hə!

Qoldberq. Lap yaxşı. Onda hamı ayağa dursun! MəkKen. Stənli, Stənli!

Meq. Stənli, ayağa dur.

Qoldberq. Ona nə olub?

Meq. (Ona tərəf əyilərək) Stənli, biz oyun oynamağa hazırlaşırıq. Gəl, belə kefsiz dayanma, Stən.

Lulu. Gəlin başlayaq.

Stənli və MəkKen qalxır.

Qoldberq. Bəs indi kimin gözünü birinci bağlayaq?

Lulu. Misis Bolsun.

Meq. Mən birinci olmaq istəmirəm.

Qoldberq. Gəlin.

Meq. Mən?

Lulu. (Öz şərfini boğazından çıxararaq) Budur.

MəkKen. Bu oyunu necə oynayırlar?

Lulu. (Meqin gözünü bağlayaraq) Sən heç axt gözbağlayıcı oynamamısan? Sakit dayanın, misis Bols. Sənə heç kim toxunmamalıdır. Onun gözü bağlı olanda sən tərpenə

bilməzsən. Sən olduğun yerdə durmalısən. Əgər o sənə toxunsa, sənün gözünü bağlayacağıq. Çevrilin. Burada neçə barmaq görürsən?

Meq. Görə bilmirəm.

Lulu. Lap yaxşı.

Qoldberq. Hər kəs kənara çəkilsin. MəkKen, Stənli. İndi hamı dayansın.

Stənli sağ tərəfdə dayanır, Meq otaqboyu hərəkət edir. Qoldberq Lulunun əlindən tutub dayanır. Meq MəkKenə toxunur.

Meq. Tutdum səni!

Lulu. Şərfi çıxart.

Meq. Necə gözəldir.

Lulu. (Şərfi açaraq) Buyurun.

Meq. Bu sənindir!

Qoldberq. İndi sən gözlərini bağla, MəkKen.

Lulu. (MəkKenin gözlərini bağlayaraq) Hazırdır. Çevrilin. Burada neçə barmaq görürsən?

MəkKen. Bilmirəm.

Qoldberq. İndi hamınız kənara çəkilin. İndi isə dayanın. Sakit olun.

MəkKen hərəkət etməyə başlayır.

Meq. Oh, bu çox gözəl oyundur.

Qoldberq. sakit olun! Hamınız bir də hərəkət edin. Dayanın! Sakit olun!

MəkKen otaqboyu hərəkət edir. Qoldberq Lulunun əlindən tutub bir kənardə dayanır. MəkKen Stənliyə yaxınlaşır. əlini uzadır və Stənlinin qədəhinə toxunur.

Meq. Bu Stənlidir!

Qoldberq. (Luluya) Oyun xoşuna gəlir?

Meq. İndi sənün növbəndir, Stən.

MəkKen şərfi gözündən açır.

MəkKen. (Stənliyə) Mən sənün eynəyini götürürəm.

MəkKen Stənlinin eynəyini götürür.

Meq. Şərfi ənə verin.

Qoldberq. (Lulunun əlindən tutaraq) Onun gözlərini bağlayın, misis Bols.

Meq. Mən də onu edirəm. (Stənliyə) Sən mənün burnumu görürsən?

Qoldberq. O görmür. Hazırsız? İndi hamınız kənara çəkilin. Dayanın. Sakit olun!

Stənli sakitcə dayanır. MəkKen yavaşca sola doğru hərəkət edir. O, Stənlinin qədəhini sındırır. Meq aşağı tərəfdə solda, Lulu və Qoldberq yuxarı tərəfdə mərkəzdə yanaşı

dayanırlar. Stənli yavaş-yavaş sola doğru hərəkət edir. Məkkən təbili götürür və Stənli tərəfə qoyur. Stənli hərəkət edərkən təbilə toxunur və onun üzərinə yığılır.

Meq. Ooh!

Qoldberq. Sss! Susun.

Stənli qalxır. O yenə də Meqə tərəf irəliləyir. Meqə yaxınlaşır və dayanır. Stənli əlini ona tərəf uzadır və onun boğazından tutur. O əli ilə onu sıxmağa başlayır. Məkkən və Qoldberq ona tərəf irəliləyir və Stənlini kənara itələyirlər.

İşıqlar sönür. İndi hətta pəncərədən belə işıq düşmür. Səhnə qaranlıq içindədir.

Lulu. İşıqlar!

Qoldberq. Nə oldu?

Lulu. İşıqlar!

Məkkən. Bir dəqiqə dayanın.

Qoldberq. O haradadır?

Məkkən. Burax məni!

Qoldberq. O kimdir?

Lulu. Kimsə mənə toxunur!

Məkkən. O haradadır?

Meq. İşıqlar nəyə görə söndü?

Qoldberq. Sənin fənərin haradadır? (Məkkən fənəri Qoldberqin üzünə tutur) Mənə yox! (Məkkən fənəri söndürür. Fənər onun əlindən düşür və kənara diyirlənir).

Məkkən. Fənər!

Lulu. Aman Allah!

Qoldberq. Fənər haradadır? Fənəri tap!

Məkkən. Mən onu tapa bilmirəm.

Lulu. Tut məni.

Qoldberq. Əyil və ona fənəri tapmaqda kömək elə.

Lulu. Bacarmaram.

Məkkən. Fənər itib.

Meq. İşıq niyə sönüb?

Qoldberq. Sakit olun! Ona fənəri tapmağa kömək edin.

Sükut. Məkkən və Qoldberq dizi üstə dayanıb deyirlər. Qəflətən otağın arxasından möhkəm səs gəlir. Sükut. Lulu qışqırır.

Qoldberq. Bura gəlin. Məkkən!

Məkkən. Bura.

Qoldberq. Mənə tərəf gəlin. Buraya gəlin.

MəkKen və Qoldberq stolun soluna tərəf hərəkət edir. Stənli stolun sağına tərəf irəliləyir. Lulu qəflətən Stənlinin ona tərəf gəldiyini hiss edir. Lulu qəflətən qışqırır. Qoldberq və MəkKen çevrilib bir-birinə dəyirlər.

Qoldberq. Bu nədir?

MəkKen. Kimdir?

Qoldberq. Bu nədir?

Qaranlıqda Stənli Lulunu qaldırır və stolun üstünə qoyur.

Meq. Bu Luludur!

Qoldberq. O haradadır?

MəkKen. O yıxılıb.

Qoldberq. Harada?

MəkKen. Buralarda bir yerdə.

Qoldberq. Kömək elə onu qaldıraq.

MəkKen. Mən onu tapa bilmirəm.

Qoldberq. O buralarda bir yerdədir.

MəkKen. O burada deyil.

Qoldberq. Olmalıdır.

MəkKen. O yox olub.

MəkKen fənəri döşəmədən tapır, fənəri stola və Stənliyə doğru yönəldir. Lulu stolun üstündə oturub və Stənli ona tərəf əyilib. Işıq üzünə düşən kimi o, gülməyə başlayır. MəkKen və Qoldberq ona tərəf yaxınlaşır. Fənərin işığı yaxınlaşdıqca Stənli daha ucadan gülür. Onlar onun dalınca sol tərəfə gedirlər. O gülərək mətbəxin pəncərəsinə söykənir. Fənəri daha da yaxınlaşdırırlar. O, divara söykəndikcə daha da ucadan gülür. Onların kölgələri onun üstünə düşür.

III pərdə.

Səhəri gün. Petey əlində qəzet sol tərəfdən daxil olur və stulda əyləşir. Oxumağa başlayır. Meqin səsi mətbəx pəncərəsindən eşidilir.

Meq. Bu sənsən, Stən? (Sükut). Stən?

Petey. Necə?

Meq. Bu sənsən?

Petey. Mənəm.

Meq. (Mətbəx pəncərəsindən baxır). Ah, bu sənsən? Sıyığımız qurtarıb.

Petey. Yaxşı, yeməyə başqa nə var?

Meq. Heç nə.

Petey. Heç nə?

Meq. Bir dəqiqə. (Mətbəxə daxil olur). Qəzet almısan?

Petey. Hə.

Meq. Maraqlıdır?

Petey. Pis deyil.

Meq. Axırınıcı qızarmış çörəkləri evdəki iki centlmən yedi.

Petey. Onlar yedi?

Meq. Ancaq çaydanda bir az çay qalıb. (Ona çay süzür). Bazarlığa gedirəm. Sənə nə isə dadlı bir şey alaram. Başım bərk ağrıyır.

Petey. (Oxuyaraq). Gecə daş kimi yatmışdın.

Meq. Doğrudan?

Petey. Hə, çox bərk yatmışdın.

Meq. Ola bilsin yorulmuşdum. (Ətrafa baxır və sınımış təbili görür). Ora bax. (Qalxır və təbili götürür). Sınıb. (Petey yuxarı baxır). Nəyə görə sınıb?

Petey. Bilmirəm.

Meq əli ilə təbili vurur.

Meq. Hələ də səsi çıxır.

Petey. Sən hər zaman başqasını ala bilərsən.

Meq. (Qəmgin halda)Yəqin dünən şənlikdə sınıb. (Təbili yerə qoyur). Nə pis oldu.

Petey. Meq, sən hər zaman başqasını ala bilərsən.

Meq. Heç olmasa o gözəl ad günü keçirdi, elə deyil?

Petey. (Oxuya-oxuya) Hə.

Meq. Sən onu aşağıda görmüsən?

Petey. Kimi?

Meq. Stənlini.

Petey. Xeyr.

Meq. Mən də görməmişəm. Ola bilsin yuxarı qalxıb. O, səhər yeməyinə gecikir.

Petey. Yeməyə heç nə yoxdur.

Meq. Hə, amma o bilmir. Gedirəm onu çağırmağa.

Petey. (Tələsik) Yox, Meq, lazım deyil. Qoy yatsın.

Meq. O çox yatır.

Petey. Qoy bu səhər yatsın. Dəymə ona.

Meq. Mən bir dəfə yuxarı qalxdım bir fincan qəhvə ilə. Amma mister MəKKen. qapını açdı. O dedi ki onlar söhbət edirlər. Deyəsən o tezdən oyanıb. Bilmirəm onlar nədən danışdırlar. Çox təəccübləndim. Mən hər səhər onun qəhvəsini aparanda, o çox möhkəm yatırdı. Ancaq bu səhər elə olmamışdı. O, söhbət edirdi. (Sükut) Səncə onlar bir-birini tanıyırlar? Məncə onlar köhnə dostdurlar. Stənlinin çoxlu dostu var. (Sükut). Mən ona çay verməmişəm. O, həmişə içirdi. Aşağı düşdüm və öz işimi görürdüm. Sonra bir azdan onlar səhər yeməyinə aşağı düşdülər. Ola bilsin Stənli yenidən yatmağa gedib.

Sükut.

Petey. Sən nə vaxt bazarlığa gedəcəksən, Meq?

Meq. Hə, indi gedirəm. (Çantasını götürür) Başım yaman ağrıyır. (Meq arxa qapıya doğru gedir və birdən geri dönür) Sən bu gün səhər həyətdə olanı görmüsən?

Petey. Nəyi?

Meq. Həyətdəki o böyük maşını.

Petey. Hə.

Meq. Dünən orada maşın yox idi. Sən ... sən onun içinə baxmısan?

Petey. Elə diqqətlə baxmamışam.

Meq. (Həyəcan və pıçıltı ilə danışaraq) Onun içində nə isə var idi?

Petey. İçində?

Meq. Hə.

Petey. Necə yəni içində?

Meq. Yəni maşının içində.

Petey. Necə bir şey?

Meq. Yəni...Mən demək istəyirəm...orada...orada araba var idi?

Petey. Araba?

Meq. Hə.

Petey. Mən görmədim.

Meq. Görmədin? Əminsən?

Petey. Mister Qoldberq araba ilə nə edəcək?

Meq. Mister Qoldberq?

Petey. Bu onun maşınıdır.

Meq. (Rahatlanaraq) Onun maşınıdır? Oh, mən bilmirdim ki, bu onun maşınıdır.

Petey. Əlbəttə onun maşınıdır.

Meq. İndi rahatlandım.

Petey. Nə olub?

Meq. İndi daha da rahatlandım.

Petey. Yaxşı olar ki, çıxıb bir az hava alasan.

Meq. Hə, indi gedəcəm. Gedib bazarlıq edəcəm. (Meq arxa qapıya doğru gedir. Yuxarıda

qapının səsi eşidilir. O, geri çevrilir) Bu Stənlidir! O, aşağı düşür – mən indi ona səhər yeməyi üçün nə verəcəm? (Tez mətbəxə qaçır) Petey, mən ona nə verəcəm? (O mətbəxin pəncərəsindən baxır) sıyıq artıq qurtarıb. (İkisi də qapıya baxır. Qoldberq içəri girir, qapının ağzında dayanır, bir az gülümsəyib içəri keçir). Elə bildim bu Stənlidir.

Qoldberq. Bizim oxşarlığımız var?

Meq. Xeyr, siz tamam fərqli insanlarsız.

Qoldberq. (İçəri keçir) Əlbəttə tamam fərqliyik.

Meq. (Mətbəxdən içəri gəlir) Mən elə bildim bu Stənlidir, səhər yeməyi üçün aşağı düşür. O hələ səhər yeməyini yeməyib.

Qoldberq. Sizin arvadınız çox gözəl qəhvə hazırlayır, mister Bols, bunu bilirdiz?

Petey. Hə, hərdən hazırlayır, hərdən unudur.

Meq. O, aşağı düşəcək?

Qoldberq. Aşağı? Əlbəttə, düşəcək. Belə gözəl, günəşli gündə sizcə aşağı düşməz?
(Oturur)

Meq. Mister Qoldberq.

Qoldberq. Bəli?

Meq. Mən bilmirdim ki, bayırdakı sizin maşınıdır.

Qoldberq. Xoşunuza gəlir?

Meq. Siz gəzintiyə çıxacaqsız?

Qoldberq. (Peteyə) Yaxşı maşındır, elə deyil?

Petey. Yaxşıdır.

Qoldberq. Qabaqda və arxada yer var. (Çaydanı götürür) Çaydan istidir. Çay, mister Bols?

Petey. Xeyr, sağ olun.

Qoldberq. (Çay süzərək) O maşın? O maşın heç vaxt məni yolda qoymayıb.

Meq. Siz gəzintiyə gedəcəksiz?

Qoldberq cavab vermir və çayını içir.

Meq. Yaxşı mən gedim. (Arxa qapıya tərəf gedir və çevrilir) Petey, əgər Stənli aşağı düşsə...

Petey. Nə?

Meq. Ona de ki, mən gecikməyəcəm.

Petey. Deyərəm.

Meq. Gecikməyəcəm. (Çıxır)

Qoldberq. (Çayını içərək) Yaxşı qadındır. Gözəl qadındır. Mənim anam da belə idi.

Petey. O bu gün necədir?

Qoldberq. Kim?

Petey. Stənli? Bir az yaxşılaşıb?

Qoldberq. (Bir az qeyri müəyyənliklə) Hə...bir az yaxşıdır, mənəcə, bir az yaxşıdır. Mən tam əminliklə deyə bilmərəm. Yaxşı olardı ki, ixtisaslı həkim onu müayinə etsin.

Petey. Hə.

Qoldberq. Hər halda Dermot onunladır. Onu tək qoymur.

Petey. Dermot?

Qoldberq. Hə.

Petey. Dəhşətli haldır.

Qoldberq. (Dərindən nəfəs alaraq) Hə. Şənlik onu çox yordu.

Petey. Ona nə olub?

Qoldberq. Nə olub? Tab gətirməyib. Sadəcə olaraq mister Bols əsəbləri tab gətirməyib.

Petey. Bəs qəflətən ona nə oldu?

Qoldberq. (Qalxır) Bu hər zaman baş verə bilər, mister Bols. Dostum bu haqda mənə demişdi. Biz ikimis də ondan çox narahat idik. Nə isə, dostum mənə demişdi ki, bu hadisə birdən başlayır, sonradan günbəgün artır-artır... Sonra isə hamısı birdən baş ver verir və əsəblər dözmür. Heç bir təminat yoxdur ki, bu necə baş verəcək, amma müəyyən insanlar üçün bu labüddür.

Petey. Doğrudan?

Qoldberq. Dostum bu haqda mənə demişdi. (O birdən ayağa durur, siqaret qutusunu gətirir və oradan bir siqaret götürür) Siqaret götürün.

Petey. Xeyr, istəmirəm.

Qoldberq. Mən də hərdən siqaret çəkirəm.

Petey. Necə gecə idi. (Qoldberq kibritlə siqreti yandırır) İçəri girəndə işıqlar hamısı sönmüşdü. Avtomata bir şiling pul saldım, içəri girəndə şənlik artıq bitmişdi.

Qoldberq. (Aşağıya düşərək) Siz avtomata şiling saldınız?

Petey. Hə.

Qoldberq. Və işıqlar söndü?

Petey. Hə, sonra mən içəri girdim.

Qoldberq. (Gülür). Mən and içərəm ki, bu elektrik qapağı olub.

Petey. (Davam edərək) Çox sakit idi. Heç bir səs belə eşidilmirdi. Ona görə mən yuxarı qalxdım və dostunuz Dermotla rastlaşım və o mənə dedi.

Qoldberq. (Qışqıraraq) Kim?

Petey. Sizin dostunuz – Dermot.

Qoldberq. (Ağır-ağır). Dermot. Hə. (Oturur).

Petey. Buna baxmayaraq bəzən onu üstələmək olur, elə deyilmi? Yəni demək istəyirəm ki, bundan sağalmaq olur.

Qoldberq. Sağalmaq? Hə, bəzən sağalmaq olur.

Petey. Deyirəm yəni o indiyə qədər sağala bilərdi, elə deyil?

Qoldberq. Ağlabatan fikirdir.

Petey qalxır, çaydanı və fincanı götürür.

Petey. Əgər lança qədər o yaxşı olmasa, mən həkim çağıracam.

Qoldberq. (Əsəbi halda) Mister Bols, Stənli üçün hər şey edilir. Narahat olmayın.

Petey. Nə demək istəyirsiniz? (MəkKen, iki çamadanla içəri girir). Hər şey hazırdır.

Petey çaydanı və fincanı mətbəxə aparır. MəkKen çamadanları yerə qoyur. Pəncərəyə tərəf gedir və çölə baxır.

Qoldberq. Yaxşıdır? (MəkKen cavab ermir) MəkKen, mən sənən soruşdum, yaxşıdır?

MəkKen. (Çevrilmədən) Nə yaxşıdır?

Qoldberq. Necə yəni nə? (MəkKen cavab vermir)

MəkKen. (Hirsə çevrilib Qoldberqə baxır) Mən ora bir də qalxmayacam.

Qoldberq. Nə olub ki?

MəkKen. O indi sakitir. O artıq heç nə etmir.

Petey mətbəxin pəncərəsindən anlaşılmazlıqla baxır.

Qoldberq. O nə vaxt hazır olacaq?

MəkKen. Bu dəfə özün gedib öyrənərsən.

Qoldberq. Sənə nə olub?

MəkKen. (Sakitcə) Mən ona verdim.

Qoldberq. Nəyi?

MəkKen. Mən eynəyini ona verdim.

Qoldberq. O eynəyini geri aldığına görə sevinirdi?

MəkKen. Eynəyin kənarları sınıb.

Qoldberq. Bu necə oldu?

MəkKen. O eynəyini gözüne taxmaq istəyirdi. Onu bu vəziyyətdə tərk etdim.

Petey. (Mətbəx qapısında görünür). Bəlkə ona kömək lazımdır?

Petey və MəkKen dönüb ona baxırlar.

Qoldberq. Xeyr, xeyr, lazım deyil. Hər şey yaxşıdır, mister Bols. Bu onu bir müddət sakitləşirəcək, fikrini başqa şeylərdən yayındıracaq

Petey. Bəs həkim necə?

Qoldberq. Onun üçün hər şey edilib.

MəkKen ayaqqabı rəfinə tərəf gedir, fırçanı götürüb ayaqqabılarını təmizləyir.

Petey. (Stola tərəf gedir) Məncə, ona həkim lazımdır.

Qoldberq. Düzdü. Onun üçün hər şey edilib. Biz ona bir az vaxt verəcəyik hazırlaşsın, sonra mən onu Montiyə aparacam.

Petey. Sən onu həkimə aparacaqsan?

Qoldberq. (Diqqətlə ona baxır) Əlbəttə. (Sükut. MəkKen ayaqqabılarını təmizləyir).

Deməli, missis Bols bizə dadlı bir şey hazırlamaq üçün gedib?

Petey. Elədir.

Qoldberq. Təəssüf ki, biz o vaxta qədər qala bilmərik.

Petey. Gedəcəksiz?

Qoldberq. O vaxta qədər bəlkə getdik.

Sükut

Petey. Yaxşı, düşünürəm ki, bu arada gedib bağda əkdiklərimə baş çəksəm pis olmaz.

Qoldberq. Bu arada?

Petey. Yəni Stenlini gözlədiyimiz müddətdə.

Qoldberq. Nəyi gözləyənlə kimi? (Petey arxa qapıya tərəf gedir) Siz dənizə getməyəcəksiz?

Petey. Xeyr, hələ yox. O, aşağı düşəndə mənə xəbər verin, mister Qoldberq.

Qoldberq. Bu cür havada dənizdə çox adam olacaq. Hamı özünü günə verəcək, dənizdə çiməcək. Bəs oturacaqlar? Onlar hazırdır?

Petey. Mən səhər onları bayıra qoydum.

Qoldberq. Bəs biletlər? Biletləri kim alacaq?

Petey. Hər şey yaxşı olacaq. Buna görə narahat olmayın. Mən indi gələcəm.

O gedir. Qoldberq qalxır, pəncərəyə yaxınlaşır və onun arxasınca baxır. Mak stulda əyləşir və kağızı hissə-hissə kəsməyə başlayır.

Qoldberq. Hər şey hazırdır?

MəkKen. Əlbəttə.

Qoldberq ağır-ağır gəzir. O, sağ tərəfdə əyləşir və Məkkənə baxır.

Qoldberq. Bir də belə etmə.

Məkkən Nə?

Qoldberq. Sən niyə həmişə belə edirsən? Bu, mənasız bir şeydir.

Məkkən. Bu gün sənə nə olub?

Qoldberq. Suallar, suallar. Mənə belə suallar vermə. Səncə mən nəyəm?

Məkkən ona baxır. Sonra kəsdiyi hissələri qəzetin içərisinə qoyub, qəzeti бүkür.

Məkkən. Yaxşı?

Sükut. Qoldberq stula söykənir və gözlərini yumur.

Məkkən. Yaxşı?

Qoldberq. Nə yaxşı?

Məkkən. Biz gözləyəcəyik, yoxsa gedib onu götürəcəyik?

Qoldberq. (Astaca) Sən onu aparmaq istəyirsən?

Məkkən. Mən buna son qoymaq istəyirəm.

Qoldberq. Başa düşürəm.

Məkkən. İndi biz gözləyəcəyik, yoxsa onu götürüb aparacağıq?

Qoldberq. (Onun sözünü kəsərək) Bilmirəm niyə, ancaq mən özümü yorğun hiss edirəm.

Mən bir az ...heç özüm də başa düşmürəm.

Məkkən. Doğrudan?

Qoldberq. Nə isə qeyri adi bir şeydir.

Məkkən. (Yavaşca qalxır və Qoldberqin stulunun arxasına keçir. Pıçıltı ilə) Gəl bitirək və gedək. Gəl buna son qoyaq və gedək. Bu qanlı işi sona çatdıraq. (Sükut) Yuxarı qalxım? (Sükut) Net! (Qoldberq stulda əyləşir. Mak ona tərəf əyilir). Simi!

Qoldberq. (Gözünü açır) Sən məni necə çağırdın?

Məkkən. Kim?

Qoldberq. (Əsəbi şəkildə) Məni bir də belə çağırma! (Məkkenin boğazından tutur) HEÇ VAXT MƏNİ BELƏ ÇAĞIRMA!

Məkkən. (Boğularaq) Net! Net! Mən sənə "Net" dedim. And içirəm ki, mən sənə "Net" dedim. Sual verirdim, ancaq bir sual.

Qoldberq. (Onu kənara itələyir) Nə sual?

Məkkən. Yuxarı qalxım?

Qoldberq. (Qəzəblə) Yuxarı? Mən elə bilirdim sən daha ora getməyəcəksən?

Məkkən. Nəyə görə?

Qoldberq. Özün belə demişdin.

Məkkən. Mən belə söz deməmişəm.

Qoldberq. Deməmişən?

Məkkən. Kim dedi bunu? Mən belə söz deməmişəm! Mən indi yuxarı qalxıram!

O, sürətlə yuxarı qalxır və sol tərəfəki qapıya yaxınlaşır.

Qoldberq. Gözlə! (O, ayağını stulun yaqlarına tərəf uzadır). Bura gəl. (Məkkən yavaş-yavaş ona yaxınlaşır). Mən sənin fikrini öyrənmək istəyirəm. Mənim ağzıma bax. (Ağzını geniş açır). Yaxşı bax. (Məkkən baxır). Bilirsən mən nə demək istəyirəm? (Məkkən diqqətlə baxır). Bilirsən, mənim heç vaxt dişim düşməyib. Doğulduğumdan bəri biri belə düşməyib. Heç nə dəyişməyib. (Ayağa qalxır) Buna görə mən bu mərtəbəyə gəlib çatmışam, Məkkən. Mənim bütün həyatım eynidir. Atana, anana hörmət elə. Tutduğun yol boyu get və sən heç vaxt səhv etməyəcəksən. Sən fikirləşirsən ki, mən hər şeyi özümə borclu bilən adamam? Xeyr! Mən həmişə mənə deyilən yerdə oturmuşam. Məktəb. Heç vaxt mənə məktəb haqda danışma. Nə üçün? Çünki mən sənə deyirəm, mənim yolumla get. Mənim ağımla hərəkət et. Əzbərdən öyrən. Heç vaxt heç nəyi yazma. Heç vaxt suya yaxın getmə. Onda sən görəcəksən ki, mən dediklərim düzdür.

Çünki mən əminəm ki, dünya...(laqeyid halda).

Çünki mən əminəm ki, dünya...(ümitsiz halda).

Çünki mən əminəm ki, dünya...(bədbin halda).

O, stulda əyləşir.

Otur, Məkkən, burada otur ki, səni görə bilim.

Məkkən stulun qarşısında dizi üstə çökür.

(Gərgin halda, artan əminliklə) Atam dedi: bura gəl, Beni. O ölüdü. Mən dizi üstə çökdüm. Orada daha kim vardı. Bağışla, Beni, o dedi və öz həyatını yaşa. Evə, aradının yanına get. Gedəcəm, Ata. Mən ömrümü digərlərinə xidmət etməklə keçirdim və buna görə peşman deyiləm. Öz işini layiqincə gör və öhdəlikləri yerinə yetir. Heç vaxt ailəni unutma. Onlar üçün dayaq ol, onlar sənin üçün həmişə əsas olsun. Əgər nə vaxtsa çətinliyə düşsən, Berni əmi sənə köməyinə gələcək. Mən dizi üstə çökdüm. (O, dizi üstə çökür və Məkkənlə üz-üzə dayanır). Müqəddəs kitaba and içirəm. Mən tanıdığım dünya – Hörmətdir.

Sükut. O yavaş-yavaş qalxır.

Buna görə mən bu mövqeyə gəlib çatmışam. Mən həmişə deyiləni eləmişəm. Mənim şüarım - çox çalış və çox qazan.

Qoldberq əyləşir.

Qoldberq. Mənə bir az hava ver. (Sükut) Ağzıma nəfəs ver.

Məkkən qalxır, əyilib Qoldberqin ağzına nəfəs verir. Qoldberq dərindən nəfəs alır və gülümsəyir.

Qoldberq. Yaxşı.

Lulu içəri girir. MəKKen ona baxır və qapıya tərəf gedir.

MəKKen. (Qapının ağzında) Mən sizə beş dəqiqə vaxt verirəm. (Çıxır)

Qoldberq. Bura gəl.

Lulu. Nə olub?

Qoldberq. Bura gəl.

Lulu. Xeyr, çox sağ ol.

Qoldberq. Nə olub sən Net əmidən incimisən?

Lulu. Mən gedirəm.

Qoldberq. Sənin kimi bir qız belə çıxıb getməməlidir.

Lulu. Səncə, mən digər qızlara oxşayıram?

Qoldberq. Digərləri də sənin kimidir?

Lulu. Mən başqaları haqda heç nə bilmirəm.

Qoldberq. Mən də həmçinin. Mən heç vaxt başqa qadına toxunmamışam.

Lulu. (Pərişan halda) Atam bilsə, nə deyəcək? Bəs görəsən Eddi nə fikirləşəcək?

Qoldberq. Eddi?

Lulu. O mənim ilk məhəbbətim idi. O heç vaxt mənim otağıma gecə çanta ilə gəlməzdi!

Qoldberq. Çantanı kim açdı, mən, yoxsa sən? Gəl məni öp və hər şey düzəlsin.

Lulu. Mən sənə toxunmayacam.

Qoldberq. Mən bu gün çıxıb gedirəm.

Lulu. Gedirsən?

Qoldberq. Bu gün.

Lulu. (Daha da əsəbləşərək) Sən məndən bir gecə üçün istifadə etdin.

Qoldberq. Kim səndən istifadə etdi?

Lulu. Sən hiylə ilə aldadıb məndən istifadə etdin.

Qoldberq. Kim səni aldatdı?

Lulu. Sən. Sən öz çirkin ehtirasını söndürdün.

Qoldberq. İndi sən kifayət qədər böyümüsən. Nəyə görə şikayət edirsən?

MəKKen tez içəri girir.

Lulu. Sən məni özümə görə qiymətləndirmədin. Ancaq öz çirkin ehtirasını söndürmək üçün istifadə etdin. Net, nəyə görə belə etdin?

Qoldberq. Sən özün istədin ki, mən belə edim, mən də etdim.

MəKKen. Kifayət qədər düzgündür. Siz yaman çox yatdız, missis.

Lulu. Mən?

MəKKen. Siz yataqda çox vaxt keçirirsiniz.

Lulu. Nə demək istəyirsiniz?

MəKKen. Siz boynunuza alacaqsız.

Lulu. Nəyi?

MəKKen. (Qəzəblə) Boynunuza alacaqsız.

Lulu. Nəyi boynuma alım?

MəkKen. Dizi üstə çökün və boynunuza alın!

Lulu. O nə danışır?

Qoldberq. Boynuna al. Sən nə itirə bilərsən?

Lulu. Nəyi?

Qoldberq. O altı ay əvvəl keşiş olub.

MəkKen. Diz çök, qadın və baş verənləri danış!

Lulu. (Arxa qapıya doğru çəkilərək) Mən bütün olanları görmüşəm. Mən bilirəm burada nə baş verir.

MəkKen. (İrəli çıxaraq). Səni Kəşl qayasının yaxınlığında dayanıb davranışlarınla torpağı murdarlayan gördüm. Rədd ol!

Lulu. Gedirəm.

O gedir. MəkKen sol tərəfdəki qapıya tərəf gedir və çölə çıxır. O, Stənliyə kömək edir. Stənli qara pencək və ağ köynək geyinmişdir. O, sınıq eynəyini əlində saxlayır. Onun üzü tərəş olunmuş, səliqəlidir. MəkKen onu gətirir və qapını örtür. Qoldberq Stənlini salamlayır və onu stulda əyləşdirir.

Qoldberq. Necəsən, Stən? (Sükut). Sən indi özünü yaxşı hiss edirsən? Sükut. Sənin eynəyinə nə olub? (Əyilib baxır). Eynəyin sınıb, nə pis oldu.

Stənli sakitcə döşəməyə baxır.

MəkKen. (Stolun yanında) O, indi yaxşıdır, elə deyil?

Qoldberq. Çox yaxşıdır.

MəkKen. Elə bil yeni adamdır.

Qoldberq. Bilirsən biz nə edəcəyik?

MəkKen. Nə?

Qoldberq. Biz ona başqa eynək alacağıq.

Sonrakı ardıcılıqla Stənli reaksiya göstərmir. Oturduğu yerdən tərپənmir.

Qoldberq. Stən, bir azdan sənə yeni eynək alacağıq.

MəkKen. Sən yaxşı görə bilmirsən.

Qoldberq. Sən uzun müddətdir ki, pis görürsən.

MəkKen. İndi daha pis görürsən.

Qoldberq. Düzdür. İndi sənin vəziyyətin daha da pisləşib.

MəkKen. Pisdən pisdür.

Qoldberq. Sənə sağalmaq üçün vaxt lazımdır.

MəkKen. Sən havanı dəyişməlisən.

Qoldberq. Haradasa mənzərəli bir yerdə.

MəkKen. Elə bir yerdə ki, ora hətta mələklər belə gedib çıxıb bilmir.

Qoldberq. Tamamilə doğrudur.

MəkKen. Sən adət etmisən.

Qoldberq. Anemiyalı xəstələrə oxşayırsan.

MəkKen. Revmatik.

Qoldberq. Myopik.

MəkKen. Epilepsiyalı.

Qoldberq. Sən artıq son həddə çatmısan.

MəkKen. Sən artıq ölmüsən.

Qoldberq. Ancaq biz səni xilas edə bilərik.

MəkKen. Bu cür pis taledən biz səni qurtara bilərik.

Qoldberq. Düzdür.

MəkKen. Bu inkaredilməz bir faktdır.

Qoldberq. Bundan sonra biz sənin dayağın olacağıq.

MəkKen. Biz sənin həyatını yeniləyəcəyik.

Qoldberq. Çay pulunu verəcəyik.

MəkKen. Sənə hər şeydə güzəşt edəcəyik.

Qoldberq. Sənin qeydinə qalacağıq.

MəkKen. Məsləhət verəcəyik.

Qoldberq. Səni düzgün müalicə edib, sağaldacağıq.

MəkKen. Sən klub barından istifadə edəcəksən.

Qoldberq. Sənin üçün ayrıca stol saxlayacağıq.

MəkKen. Çətin günlərin öhdəsindən gəlməyi öyrədəcəyik.

Qoldberq. Sənə pirojnalar hazırlayacağıq.

MəkKen. Diz çökmək lazım olanda, diz çökməyi öyrədəcəyik.

Qoldberq. Sənə azadlıq verəcəyik.

MəkKen. Hər kəs səninlə fəxr edəcək.

Qoldberq. Sən əsl kişi olacaqsan.

MəkKen. Hər şeyə nail olacaqsan.

Qoldberq. Sən fəal olacaqsan.

MəkKen. Əmrlər verəcəksən.

Qoldberq. Qərarlar qəbul edəcəksən.

MəkKen. Sən maqnat olacaqsan.

Qoldberq. Dövlət adamı olacaqsan.

MəkKen. Sənin çoxlu yaxtan olacaq.

Qoldberq. Heyvanların.

MəkKen. Heyvanların.

Qoldberq MəkKenə baxır.

Qoldberq. Mən heyvanlar dedim. (Stənliyə tərəf çevrilir). Sən həm yaradacaq, həm də məhv edəcəksən. (Sakitlik. Stənli sakit dayanır). Nə deyirsən?

Stənli çox astaca başını qaldırır və Qoldberqə baxır.

Qoldberq. Nə fikirləşirsən?

Stənli gözlərini yavaş yumub-açır.

MəkKen. Sənin bu haqda fikrin nədir?

Qoldberq. Bu haqda fikrin nədir, Stən? (Stənlinin eynəyi tutan əli titrəməyə başlayır). Sənin buhaqda fikrin nədir? Ey, Stənli.

Stənli fikrini cəmləşdirir, ağzını açır və nə isə demək istəyir, ancaq bacarmır.

Stənli. Uh – gg ... uh – gg ...eehhh – ggg ...

MəkKen və Qoldberq ona baxır. O, dərindən nəfəs alır və bədəni tirəyir. Fikrini cəmləşdirir.

Qoldberq. Yaxşı Stənli, nə deyirsən?

Onlar ona baxırlar. O, başını aşağı salır.

Stənli. Ug – gg ... uh – gg ...

MəkKen. Sənin fikrin nədir, mister?

Stənli. Caaa...caaa...

MəkKen. Sizin fikriniz nədir, mister Uebber?

Qoldberq. Sənin fikrin nədir, Stən? Bu haqda nə fikirləşirsən?

MəkKen. Bu haqda nə fikirləşirsən?

Stənlinin bədəni titrəyir. O, başını aşağı dikir və yenə də əvvəlki kimi sakit dayanır. Petey sol tərəfdəki qapıdan içəri girir.

Qoldberq. Yenə də əvvəlki Stəndir. Gəl bizimlə.

MəkKen. Gəl bizimlə gedək.

Petey. Siz onu hara aparırsız?

Onlar çevrilirlər. Sakitlik.

Qoldberq. Biz onu Montiyə aparırıq.

Petey. O burada da qala bilər.

Qoldberq. Axmaq olmayın.

Petey. Biz onun qeydinə qala bilərik.

Qoldberq. Nəyə görə siz onun qeydinə qalmaq istəyirsiniz?

Petey. O mənim qonağımdır.

Qoldberq. Ona xüsusi qulluq lazımdır.

Petey. Biz bir adam tapırıq.

Qoldberq. Xeyr. Monti ən yaxşı yerdir. Gətir onu, MəkKen.

Onlar ona stuldan qalxmağa kömək edirlər. Üçü də soldakı qapıya tərəf gedir.

Petey. Buraxın onu!

Onlar dayanırlar. Qoldberq ona baxır.

Qoldberq. (Hiyləgərcəsinə) Mister Bols, nəyə görə bizimlə gəlmirsiniz?

Məkkən. Hə, nəyə görə bizimlə gəlmirsiniz?

Qoldberq. Gəlin bizimlə gedək. Maşında yer var.

Petey sakitcə dayanır. Onlar onun yanından keçib qapıya tərəf gedirlər. Məkkən qapını açır və çamadanları götürür.

Petey. (İncik halda) Stən, imkan vermə ki onlar sənə nə edəcəyini desinlər.

Onlar çıxırlar. Sakitlik. Petey qalxır. Qarşıdakı qapı çırpılır. Atomobilin səsi eşidilir. Səs uzaqlaşır. Sakitlik. Petey yavaş-yavaş stola tərəf gedir. O, sol tərəfdəki stulda əyləşir. Qəzeti götürüb açır. Kağız hissələri yerə tökülür. Petey onlara baxır. Meq arxa qapıdan içəri girir. Petey qəzetin ön səhifəsinə baxır.

Meq. Maşın artıq gedib?

Petey. Hə.

Meq. Onlar gediblər?

Petey. Hə.

Meq. Onlar yeməyə gəlməyəcəklər?

Petey. Xeyr.

Meq. Nə pis oldu. (O, çantasını stolun üstünə qoyur) Bayırda hava çox istidir. (Paltosunu asır) Sən nə edirsən?

Petey. Oxuyuram.

Meq. Hər şey yaxşıdır? (Meq stolun yanında əyləşir). (Sükut). Sten hələ aşağı düşməyib?

Petey. Xeyr ...o...

Meq. O hələ yataqdadır?

Petey. Hə, o...hələ yatır.

Meq. Hələ yatır? Səhər yeməyinə gecikəcək.

Petey. Qoy yatsın.

Sükut.

Meq. Dünənki şənlik gözəl deyildi?

Petey. Mən orada deyildim.

Meq. Şənlikdə yox idin?

Petey. Mən bir az gec gəldim.

Meq. Oh. (Sükut). Çox gözəl şənlik idi. Mən çoxdan idi ki bu qədər gülmürdüm. Biz oxuyuruq, oynayırıq. Bir də oyunlar. Sən orada olmalı idin.

Petey. Gözəl idi?

Sükut.

Meq. Mən gecənin gözəli idim.

Petey. Doğrudan?

Meq. Hə. Onlar hamısı belə deyirdi.

Petey. Mən inanıram ki, elə idi.

Meq. Bu həqiqətən belə idi.

Petey. Mən əminəm ki belə idi.

PƏRDƏ.